

INLEDNING.....	5
BÄTTRE UTNYTTJANDE AV RESURSERNA ÖKAR KVALITETEN I VERKSAMHETEN.....	5
FÖRVALTNINGSCHEFEN HAR ORDET	6
FÖRBÄTTRA VÄLFÄRDEN OCH DE KOMMUNALA VERKSAMHETERNA	6
BYGGA BOSTÄDER OCH UTVECKLA STOCKHOLM.....	6
GÖRA STOCKHOLM TILL EN EKOLOGISKT HÅLLBAR STORSTAD	7
BRYTA SEGREGATIONEN OCH FÖRDJUPA DEMOKRATIN	7
TA ANSVAR FÖR EKONOMIN	7
NORRMALMS VÄRDEGRUND	8
ALLA MÄNNISKORS LIKA VÄRDE	8
BRUKAREN I CENTRUM	8
UTVECKLING GENOM DELAKTIGHET OCH ANSVAR	8
VÅR SYN PÅ LEDARSKAPET	8
ARBETET MED STADENS INTEGRERADE LEDNINGSSYSTEM - ILS OCH BRUKARINFLYTANDE ...	9
STYRNING, RESURSANVÄNDNING OCH UPPFÖLJNING AV RESULTAT	9
<i>Stadens mål</i>	9
<i>Norrmalms åtaganden</i>	9
<i>Enhetens åtaganden</i>	9
<i>Kvalitetsgarantier</i>	9
<i>Kvalitetssäkring genom arbetssätt</i>	10
<i>Uppföljning</i>	10
<i>Synpunkts- och klagomålshantering</i>	10
<i>Utvärdering och utvecklingsplaner</i>	11
<i>Tidsplan för verksamhetsledning 2005</i>	11
BRUKARINFLYTANDE	11
FÖRBÄTTRA VÄLFÄRDEN OCH DE KOMMUNALA VERKSAMHETERNA	12
PRIORITERAD INRIKTNING.....	12
GENERELLA ÅTAGANDEN	12
HUR DE GENERELLA ÅTAGANDENA SKA FÖLJAS UPP	12
FÖRBÄTTRA BARN OCH UNGDOMARS VILLKOR	12
<i>Minska barngruppernas storlek och planerad nivå på barngrupperna</i>	13
<i>Uppfyllelse av barnomsorgsgaranti</i>	13
UPPFYLLELSE AV FÖRSKOLEPLANENS OCH SKOLPLANENS MÅL	13
<i>Kunskap och lärande</i>	13
<i>Elevhälsa</i>	13
<i>Inflytande</i>	14
ÖKAD INTEGRERING MELLAN SÄRSKOLAN OCH GRUNDSKOLAN	14
UTVECKLING AV SKOLBARNSOMSORGENS METODIK OCH PEDAGOGIK	14
MÖTESPLATS FÖR UNGDOMAR	14
FÖRBÄTTRA UNGDOMARS INFLYTANDE ÖVER SIN VARDAG	14
DROG- OCH BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETE	14
PRIORITERAD INRIKTNING.....	15
GENERELLA ÅTAGANDEN	15
HUR DE GENERELLA ÅTAGANDENA SKA FÖLJAS UPP	15
ÖKAD LIVSKVALITET FÖR DE ÄLDRE	15
<i>Arbetsplaner och metodutveckling av biståndshandläggningen</i>	15
<i>Social gemenskap, aktiviteter/sysslor och utevistelse</i>	15
<i>Anhörigstöd</i>	16
<i>Öka utbildningsnivån hos medarbetarna</i>	16
<i>Uppsökande verksamhet</i>	16
FÖRBÄTTRA FÖR FUNKTIONSHINDRADE	17
<i>Om- och nybyggnad av gruppboheter</i>	17
<i>Daglig verksamhet</i>	17
DE MEST UTSATTA.....	17
<i>Förebyggande och uppsökande verksamhet för hemlösa och psykiskt funktionshindrade</i>	17

<i>Samverkan för vård och rehabilitering av missbrukare</i>	18
<i>Rörliga team m.m.</i>	18
<i>Operation kvinnofrid</i>	18
PRIORITERAD INRIKTNING	19
GENERELLA ÅTAGANDEN	19
HUR DE GENERELLA ÅTAGANDENA SKA FÖLJAS UPP	19
PERSONALPOLITIK	19
<i>Säkra kompetensförsörjningen</i>	19
<i>Kompetensutveckling</i>	19
<i>Insatser vid personalöverskott</i>	19
<i>Förbättra medarbetarnas hälsa och minska sjukfrånvaron</i>	20
<i>Öka medarbetarnas delaktighet och inflytande</i>	20
<i>Utvecklingsprojekt personaladministrativt stöd</i>	20
<i>Systematiskt arbetsmiljöarbete</i>	20
BYGGA BOSTÄDER OCH UTVECKLA STOCKHOLM	22
PRIORITERAD INRIKTNING	22
GENERELLA ÅTAGANDEN	22
HUR DE GENERELLA ÅTAGANDENA SKA FÖLJAS UPP	22
NYA BOSTÄDER SOM ALLA KAN EFTERFRÅGA	22
<i>Effektivisera remissförfarandet inom staden</i>	22
<i>Hur servicebehovet för en växande befolkning ska tillgodoses</i>	22
STÄRKT NÄRINGSLEV OCH ARBETSMARKNAD	23
<i>Minska behovet av ekonomiskt bistånd</i>	23
ETT HÅLLBART TRAFIKSYSTEM	24
GÖRA STOCKHOLM TILL EN EKOLOGISKT HÅLLBAR STORSTAD	25
PRIORITERAD INRIKTNING	25
GENERELLA ÅTAGANDEN	25
HUR DE GENERELLA ÅTAGANDENA SKA FÖLJAS UPP	25
MILJÖPROGRAMMETS SEX MÅL ÄR VÄGLEDANDE VID ALLA BESLUT I NÄMNDER OCH BOLAGSSTYRELSE	25
<i>Insatser för att nå målen i stadens miljöprogram</i>	25
<i>Agenda 21</i>	25
BRYTA SEGREGATIONEN OCH FÖRDJUPA DEMOKRATIN	26
PRIORITERAD INRIKTNING	26
GENERELLA ÅTAGANDEN	26
HUR DE GENERELLA ÅTAGANDENA SKA FÖLJAS UPP	26
METODER FÖR ATT SYNLIHGÖRA, MOTVERKA OCH BRYTA FÖRDOMAR, RASISM OCH DISKRIMINERANDE STRUKTURER	26
<i>Jämställdhets- och mångfaldsplan</i>	26
ÖKAD MÖJLIGHET TILL REELL PÅVERKAN SKA SKAPAS GENOM FÖRDJUPAD LOKAL DEMOKRATI, DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE	27
<i>Ökad integration</i>	27
<i>Flyktingverksamhet</i>	27
MEDBORGARNAS DELAKTIGHET	27
KONSUMENTVÄGLEDNING	28
TA ANSVAR FÖR EKONOMIN	29
PRIORITERAD INRIKTNING	29
GENERELLA ÅTAGANDEN	29
HUR DE GENERELLA ÅTAGANDENA SKA FÖLJAS UPP	29
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	29
BUDGET PER VERKSAMHETSOMRÅDE	30
OMSLUTNINGSFÖRÄNDRINGAR	30
RESULTATENHETER	31
INTERN KONTROLLPLAN	31
LOKALER	31
DEL 2	33
NORRMALMS ORGANISATION	34

BARN OCH UNGDOM	36
VERKSAMHETSBEKRIVNING	36
<i>Barn- och ungdomsavdelningen</i>	36
<i>Förskola</i>	36
<i>Grundskola</i>	37
<i>Skolbarnsomsorg</i>	37
<i>Öppna verksamheter för barn och ungdomar</i>	38
<i>Kultur- och föreningsverksamhet</i>	38
<i>Drog- och brottsförebyggande arbete</i>	38
<i>Familjeenheten</i>	38
<i>Socialtjänst för barn och ungdomar</i>	38
<i>Barn i behov av särskilt stöd</i>	39
<i>Barn och ungdomar med funktionshinder</i>	39
UTVECKLINGSOMRÅDEN	39
<i>Kompetensutveckling</i>	39
<i>Personalförsörjning</i>	39
<i>Uppfyllelse av förskole- och skolplanen</i>	40
<i>Kunskapsutveckling</i>	40
<i>Elevhälsa</i>	40
<i>Inflytande</i>	40
<i>Samverkan</i>	40
<i>Uppföljning, utvärdering och utveckling</i>	40
<i>Kultur och fritid</i>	41
<i>Lokaleffektivisering</i>	41
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	41
NETTO	41
<i>Förskola</i>	42
<i>Grundskola</i>	42
<i>Skolbarnsomsorg</i>	42
<i>Barn i behov av särskilt stöd</i>	42
<i>Kultur och fritid</i>	42
<i>Social omsorg för barn och ungdom</i>	42
<i>Omsorg om funktionshindrade barn och ungdomar</i>	43
<i>Lokalkostnader</i>	43
VUXNA UNDER 65 ÅR	44
VERKSAMHETSBEKRIVNING	44
<i>Ekonomiskt bistånd</i>	44
<i>Sociala enheten - missbrukarvård m.m.</i>	44
<i>Socialpsykiatri</i>	44
<i>Omsorg om funktionshindrade</i>	45
UTVECKLINGSOMRÅDEN	45
<i>Arbetsformerna för hemstöd och uppsökande verksamhet</i>	45
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	46
NETTO	46
<i>Missbrukarvård</i>	46
<i>Socialpsykiatri</i>	46
<i>Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder</i>	46
<i>Omsorg om funktionshindrade vuxna</i>	46
VERKSAMHETSBEKRIVNING	47
<i>Myndighetsutövning</i>	47
<i>Hemtjänst i ordinärt boende</i>	47
<i>Dagverksamheter</i>	47
<i>Korttidsboende</i>	48
<i>Äldreboende i servicehus</i>	48
<i>Äldreboende med heldygnsomsorg</i>	48
<i>Öppen hälso- och sjukvård samt rehabilitering</i>	49
UTVECKLINGSOMRÅDEN	49
<i>Dagverksamhet</i>	49
<i>Det framtida äldreboendet på Norrmalm</i>	49
<i>Utveckling av hemtjänsten för att möta framtida behov</i>	49

<i>Försöksverksamhet med hemtjänst genom förenklad biståndsbedömning</i>	49
<i>Överenskommelser med verksamheter som bedrivs i egen regi</i>	50
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	50
NETTO	50
STADSMILJÖ	51
VERKSAMHETSBEKRIVNING	51
<i>Gatu- och parkskötsel</i>	51
<i>Samhällsplanering</i>	51
<i>Torghandel</i>	51
<i>Bygglov och markupplåtelse</i>	51
<i>Tillsyn och tillstånd</i>	51
<i>Miljöarbete</i>	52
UTVECKLINGSOMRÅDEN	52
<i>Utökat ansvar över upplåtelser och parker</i>	52
<i>Renhållning</i>	52
<i>Dagvattenstrategin</i>	52
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	53
NETTO	53
LEDNING OCH ADMINISTRATIVT STÖD	54
VERKSAMHETSBEKRIVNING	54
<i>Ekonomiavdelningen</i>	54
<i>Personalavdelningen</i>	54
<i>Stadsmiljö- och planeringsavdelningen</i>	54
UTVECKLINGSOMRÅDEN	54
<i>Intern kommunikation</i>	54
<i>IT-utveckling</i>	55
<i>Nytt ekonomisystem</i>	55
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	55
NETTO	55

BILAGOR

1. Nämndprotokoll
2. Verksamhetsspecifika inriktningsmål
3. Resultatenheter
4. Övriga organisatoriska resultatenheter
5. Ersättningsnivåer för pedagogiska verksamheter
6. Ersättningsnivåer för äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade
7. Lokalförsörjningsplan
8. Miljöprogram för Norrmalm
9. Jämställdhets- och mångfaldsplan
10. Det systematiska arbetsmiljöarbetet år 2005 samt arbetsmiljöpolicy och övergripande arbetsmiljömål
11. Omslutningsförändringar
12. Blanketter till SLK
13. Grundläggande nivå för kvalitetsarbete
14. Tidsplan

Inledning

Bättre utnyttjande av resurserna ökar kvaliteten i verksamheten

Stadsdelsnämnderna är viktiga för den lokala demokratin i Stockholm. De är också viktiga för att sköta en stor del av stadens verksamheter på ett ekonomisk effektivt sätt. En god kunskap om verksamheternas problem och möjligheter förutsätter en väl fungerande kommunikation mellan norrmalmsborna, tjänstemän och personal som arbetar på förvaltning och enheter. Vår decentraliserade verksamhet, med god lokal förankring, möjliggör på ett bra sätt att detta informationsutbyte, mellan alla som berörs av vår verksamhet samt alla som arbetar i stadsdelsförvaltningen och dess politiker, fungerar väl.

De ekonomiska förutsättningarna som gäller för Norrmalms stadsdelsnämnd under 2005 bestäms till stor del av den ekonomiska utvecklingen i landet och i denna region. Sedan 2002 har vi haft en lågkonjunktur som nu är på väg *uppåt* med betydande kraft. Det är glädjande men tyvärr kan inte den tilltagande högkonjunkturen ännu läsas av i form av minskad arbetslöshet, ökade skatteintäkter eller minskade kostnader för ekonomiskt bistånd. Under 2005 beräknas arbetslösheten minska. Inför budgeten 2006 beräknas också ekonomin i Stockholms stad, både för kommunen och för enskilda, ha påtagligt förbättrats.

Detta gör att budgeten för nästa år *inte* innebär några kraftiga ökningar av anslagen till stadsdelsnämnderna. Den tidigare genomförda skattehöjningen gör dock att anslagen till de olika verksamheterna, skola, vård och omsorg, kan upprätthållas på en acceptabel nivå. Vissa verksamheter får pris- och lönekomensation men inte alla. Skola och äldreomsorg måste sannolikt fortsätta att rationalisera sin lokalanvändning p.g.a. förändrad ålderssammansättning bland boende på Norrmalm. Vi kan konstatera att vi får färre elever i våra grundskolor på Norrmalm och att de äldre över 80 år i minskar avsevärt. För stadsdelsnämnden är det viktigt att pengarna går till personal med god utbildning och kompetens istället för till tomma lokaler. Ett bättre utnyttjande av resurserna ökar också kvaliteten i verksamheten.

Inför denna budget har ett antal så kallade fördelningsnycklar förändrats. Det gäller bl.a. till äldreomsorgen, barn- och ungdom samt till den fysiska verksamheten, dvs. städning, snöröjning och skötsel av parker. Vi har fått något *mindre* pengar till grundskolorna men å andra sidan har anslagen *ökat* till den fysiska verksamheten i stadsdelen. Totalt sett innebär förändringarna för stadsdelen att budgetramen ändå ökar något under 2005.

Slutligen vill jag framhålla betydelsen av att utbudet av fritidsaktiviteter ökar i vår stadsdel. Vasaparken renoveras nu vilket under slutet av 2005 kommer att innebära rejält ökade möjligheter för fysisk aktivitet för bl.a. våra unga. Utöver dagens utbud av mötesplatser för unga tillkommer en fritidsverksamhet vid Matteus skola i samband med bygget av hotellet invid skolan. En ny inomhushall för idrottsverksamhet på Norra Stationsområdet kommer också att bli en viktig fråga för stadsdelsnämnden under året.

Jan Valeskog (s) Ordförande i Norrmalms stadsdelsnämnd

Förvaltningschefen har ordet

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Arbetet med att minska barngruppernas storlek i förskolan fortsätter. Stadsdelsförvaltningen kommer att öppna fyra nya avdelningar under 2005 för att klara barnomsorgsgarantin och samtidigt nå målet med minskade barngrupper. Förskoleplanens och skolplanens mål inom områdena kunskap och lärande, elevhälsa, och inflytande är särskilt viktiga att uppfylla.

Äldre har rätt till bra livskvalitet med god vård och omsorg. Detta inbegriper trygghet, inflytande, integritet och gott bemötande. En annan viktig del i livskvaliteten för de äldre är meningsfull tillvaro i form av social gemenskap, aktiviteter och utevistelse. Under 2005 ska formerna för den individuella planeringen av äldres behov inom dessa områden utvecklas.

Det handikappolitiska programmet är integrerat i stadsdelsnämndens verksamhetsplan. Ett utvecklingsarbete planeras för att handikappaspekten i en högre grad ska bli en naturlig del av det vardagliga arbetet.

Den uppsökande verksamheten för hemlösa innebär bl.a. att bistå brukarna i akuta lägen, arbeta för att minska akuta LVM-omhändertaganden och förkorta missbruksperioderna samt bedriva uppsökande arbete på gator och torg vid akuta situationer.

Inom många områden är brukaren beroende av samverkan mellan olika huvudmän för att få rätt stöd till rehabilitering, vård och omsorg, boende och sysselsättning. Lokala samverkansöverenskommelser mellan stadsdelen, landstinget, försäkringskassan och arbetsförmedlingen ska underlätta samordning och gemensamma insatser i enskilda ärenden.

Den viktigaste förutsättningen för verksamheten är kompetent och utbildad personal och ett gott ledarskap. För förvaltningens chefer kommer olika ledarutvecklingsinsatser att göras. Kompetensutveckling kommer att erbjudas alla medarbetare, delvis inom särskilda satsningar av Kompetensfonden. Sjukfrånvaroarbetet inriktas på att förebygga, förhindra och förkorta sjukskrivningar och det förebyggande hälsoarbetet kommer att stärkas.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Stadsdelsförvaltningen har på olika sätt kontakt med stadsdelens företagare och fastighetsägare. Det finns bl.a. ett samarbete med City i Samverkan, som består av aktörer från näringslivet i city och Stockholms stad. Samarbetet avser projekt för att öka trivseln i citykärnan genom att bl.a. förbättra gatuskötsel och renhållning och försköna stadsmiljön.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Stadsdelsförvaltningens miljöarbete riktar sig både till de egna verksamheterna och till boende och verksamma i stadsdelen. Agenda 21 avser huvudsakligen det externa arbetet i stadsdelen. Under 2005 kommer Agenda 21-arbetet att bedrivas i projektform främst inom områdena närmiljö, fastighetsnära källsortering, resor och transporter, miljödiplomering av småföretag, naturguidning och dagvatten i gårdsmiljö.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Norrmalms stadsdelsförvaltning vill uppnå en jämställd organisation där medarbetarnas olikheter lyfts fram och tas tillvara. Förvaltningen ska aktivt arbeta för en jämnare könsfördelning och mångfald. Närmare 25 % av stadsdelsförvaltningens medarbetare har utländsk bakgrund.

Ta ansvar för ekonomin

Stadens verksamheter måste anpassas till att det först under 2006 förväntas en tydlig uppgång i sysselsättningen och förbättring av stadens intäkter. Inom stadsdelen förändras befolkningens sammansättning mot fler förskolebarn och färre äldre över 80 år.

För Norrmalms stadsdelsnämnd uppgår nettobudgeten till 1 119,4 mnkr vilket är ca 18 mnkr högre än år 2004. För att klara verksamheten under 2005 inom givna budgetramar krävs ytterligare effektiviseringar och fortsatt omstrukturering av äldreomsorgen. Det är angeläget att staden nu ser över styrning och resursfördelning till omsorgen om funktionshindrade.

Norrmalms värdegrund

Norrmalms värdegrund är ett gemensamt åtagande. Alla stadsdelsförvaltningens verksamheter ska presentera sin värdegrund i enhetens lokala verksamhetsplan. Verksamhetens arbetssätt och förhållningssätt ska utformas utifrån den gemensamma värdegrunden.

Alla människors lika värde

Vårt arbete ska utgå ifrån att alla människor har lika värde. Respekt, omtanke och solidaritet är grunden för vår verksamhet. Det gäller såväl inom vår organisation som i våra relationer till brukare, medborgare, uppdragsgivare och samarbetspartners.

Brukaren i centrum

Vi är till för våra brukare. Genom samverkan och tydlighet ska vår service anpassas till deras behov och förutsättningar.

Utveckling genom delaktighet och ansvar

Vårt arbete ska inriktas mot ständiga förbättringar. Våra verksamheter ska präglas av ett öppet och tillåtande klimat och mångfalden ska tas tillvara inom organisationen. Vårt uppdrag utförs bäst om alla medarbetare har möjlighet till delaktighet och eget ansvarstagande.

Vår syn på ledarskapet

Som chef och ledare i Norrmalms stadsdelsförvaltning är du en tydlig företrädare för vår gemensamma värdegrund. Ditt ledarskap kännetecknas av att du har en positiv människosyn, att du har kunskap och förståelse för brukarnas behov och att du utövar ett engagerat ledarskap, som omfattar alla medarbetare.

Arbetet med stadens integrerade ledningssystem - ILS och brukarinflytande

Styrning, resursanvändning och uppföljning av resultat

Utgångspunkten för styrning och uppföljning av stadsdelsnämndens verksamhet är stadens integrerade ledningssystem – ILS. Det ska säkerställa de gemensamma värderingarna, god kvalitet, god miljö och effektiv resursanvändning. Det ska vara tydligt för de medarbetare som arbetar i verksamheten och dagligen möter kunder/brukare, vilket samband som finns mellan ekonomi, verksamhetsmål, kvalitet och miljö.

Stadens mål

Stadsdelsnämndens verksamhet utgår från de mål som kommunfullmäktige fastställt. Det finns fem för staden övergripande inriktningsmål, som sedan preciseras i prioriterade inriktningar.

Norrmalms åtaganden

Utifrån de övergripande inriktningsmålen och de prioriterade inriktningarna formulerar stadsdelsnämnden sina verksamhetsspecifika inriktningsmål, vilka utgör de långsiktiga målen för nämndens olika verksamhetsområden. De verksamhetsspecifika inriktningsmålen ligger till grund för de generella åtaganden som tas fram av stadsdelsförvaltningen genom en intern dialog och i dialog med stadsdelsnämnden. Utifrån de generella åtagandena åtar sig sedan varje enhet vad de ska uppnå för resultat under verksamhetsåret. Dessa uttrycks i enhetsspecifika åtaganden.

Enhetens åtaganden

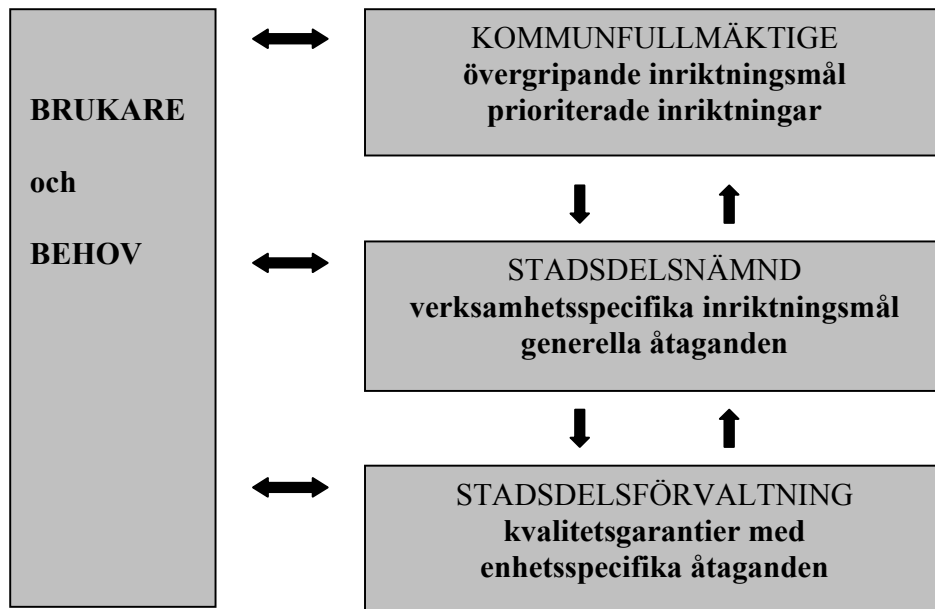
De enhetsspecifika åtagandena anger vad verksamheten ska uppnå inom ramen för den budget som erhållits. De ska fånga verksamhetens syfte och fokusera på kvalitetsperspektiv som är viktiga för brukarna. Åtagandena ska ha koppling till stadsdelsnämndens verksamhetsspecifika inriktningsmål och generella åtaganden.

Enheternas åtaganden tas fram och utvecklas i dialog med brukarna. En dialog förs mellan respektive verksamhet och stadsdelsförvaltningens ledning om samstämmighet och trovärdighet i enhetens åtaganden jämfört med den kvalitetsnivå som de generella åtagandena anger. Trovärdigheten bedöms utifrån enhetens arbetssätt, resursanvändning och uppföljning av dessa. Samtliga medarbetare ska vara delaktiga när åtaganden, arbetssätt och rutiner tas fram, följs upp och vidareutvecklas.

Kvalitetsgarantier

De enheter som har åtaganden som riktar sig direkt till brukarna sammanställer dessa till en kvalitetsgaranti. Genom kvalitetsgarantin får brukarna besked om vilken service och omsorg de kan förvänta sig av verksamheten och hur enheten rättar till brister om den inte lever upp till sina åtaganden. Dessutom beskrivs hur och till vem brukaren kan framföra sina synpunkter och klagomål och hur man får mer information om enheten.

Kvalitetsgarantin godkänns av stadsdelsnämnden, vilket sker efter att förvaltningsledningen gjort en bedömning av åtagandenas trovärdighet. Garantin gäller för ett kalenderår.

Kvalitetssäkring genom arbetssätt

Åtagandena ska säkras genom att arbetssätt och rutiner beskrivs i verksamhetens lokala verksamhetsplan. Arbetssätten ska utformas utifrån förvaltningens värdegrund. Enheten redovisar genom dokumentation av arbetssätt och metoder hur arbetet praktiskt genomförs. Enheten beskriver också hur den tillvaratar sina resurser t.ex. budget, lokaler och medarbetare.

Uppföljning

Uppföljningen grundar sig på enhetens åtaganden och värdegrund. Uppföljningsresultat ger grunden för enhetens bedömning av måluppfyllelse eller avvikelser i resultat. På enhetsnivå bedöms uppfyllelse av åtaganden med hjälp av brukarundersökningar, resultatuppföljning och intern uppföljning av verksamheten.

I den grundläggande nivån beskriver enheterna sitt system och sin struktur för verksamhetens egen styrprocess. Med den grundläggande nivån har enheterna tagit fram former för dokumentation av uppföljningen, och kan visa hur resultatet används för att förbättra verksamheten. Verksamhetens uppföljning av egna åtaganden, ekonomi och resursanvändning ska fortsätta att utvecklas.

Synpunkts- och klagomålshantering

Hantering av synpunkter och klagomål är en strukturerad uppföljningsmetod för att rätta till fel och utveckla verksamheten i samklang med brukarnas önskemål. Den utgör

dels ett hjälpmedel vid uppföljning, dels ett sätt att öka brukarnas inflytande över verksamheten. Förvaltningens rutiner för hantering av synpunkter och klagomål reviderades under 2004. De nya rutinerna ska förenkla registreringen av de framförda synpunkterna och underlätta hanteringen av den samlade informationen inför enheternas och förvaltningens fortsatta utvecklingsarbete.

Utvärdering och utvecklingsplaner

Med hjälp av resultat från brukaruppföljningar och enhetens egenuppföljning blir det möjligt att bedöma och analysera verksamhetens styrkor och förbättringsmöjligheter vilka sedan inarbetas i enheternas kvalitetsutvecklingsplaner.

I tertialrapporter och verksamhetsberättelsen följer förvaltningen upp och utvärderar måluppfyllelsen av generella åtaganden, de värden som uttrycks i värdegrunden och den kvalitetsnivå som anges i den grundläggande nivån.

Tidsplan för verksamhetsledning 2005

Stadsdelsnämndens styrprocess enligt ILS är en tidsplan för aktiviteter som innefattar styrning, dialog, uppföljning och förbättring. Aktiviteterna är kopplade till stadens system med inriktningsmål, prioriterade inriktningar, generella och enhetsspecifika åtaganden och uppföljning. Tidsplan för verksamhetsledning biläggs verksamhetsplanen.

Brukarinflytande

Nöjda brukare är det självklara målet för all kommunal verksamhet. Att skapa möjligheter för ett aktivt brukarinflytande är en viktig del i detta.

Den enskilde brukaren ges inflytande genom individuella handlingsplaner, utvecklingsplaner eller motsvarande. För det gemensamma inflytandet finns inom stadsdelsförvaltningens verksamheter olika system för brukarinflytande som ger möjlighet till dialog, t.ex. möten, råd, styrelser och träffar. Synpunkter fångas också upp genom synpunkts- och klagomålshanteringen. Brukarna har även inflytande genom de olika brukarundersökningar som enheterna genomför t.ex. enkäter, intervjuer och fokusgrupper.

Inom samtliga verksamhetsområden arbetar man med att utveckla formerna för den enskildes inflytande, särskilt vad gäller individuella planer/utvecklingsplaner. Många enheter använder också mer aktivt än tidigare brukarnas enkätsvar, klagomål och synpunkter som underlag för att utveckla verksamheterna.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden	Hur de generella åtagandena ska följas upp
Barns och ungdomars villkor i Stockholms ska förbättras utifrån en helhetssyn på deras vardag och möjligheter att påverka denna.	<ul style="list-style-type: none"> - Främja hälsa, utveckling och lärande i trygga former för alla barn och ungdomar. - Ha samverkan mellan förskola, grundskola, fritidsverksamheter, socialtjänst och omsorg om funktionshindrade utifrån en helhetssyn på barns och ungdomars vardag. - Minska barngruppernas storlek inom förskolan. - Ge alla elever i grundskolan förutsättningar att nå kunskapsmålen. - Ge särskilt stöd till de barn och ungdomar som bedöms behöva det för att kunna delta i verksamheten och nå målen. - Ge barn, ungdomar och föräldrar inflytande i den dagliga verksamheten. - Erbjud barn och ungdomar träffpunkter och möjlighet till kultur- och fritidsupplevelser. 	<p>Uppföljning av de generella åtagandena görs både på enhets- och avdelningsnivå. På enhetsnivå följs åtagandena upp genom främst brukarenkäter, resultatuppföljning och utvärdering av den egna verksamheten i verksamhetsberättelse/ kvalitetsredovisning.</p> <p>På avdelningsnivå följs åtagandena upp i samband med månadsrapporter, tertiärrapporter och verksamhetsberättelse/ kvalitetsredovisning. En kontinuerlig dialog förs också mellan enheter och ledning.</p>

Förbättra barn och ungdomars villkor

Inom stadsdelsförvaltningen finns en hög medvetenhet om att FN:s barnkonvention ska prägla arbetet inom stadsdelens verksamhetsområden. För att säkerställa att barnperspektivet beaktas vid beslut inom samtliga verksamhetsområden har Norrmalms stadsdelsnämnd fattat beslut om en barnchecklista som ska bifogas alla ärenden som föreläggs nämnden och som på något sätt rör barn och ungdomar. Syftet med checklistan är att varje förslag till beslut ska föregås av en bedömning av i vilken mån barns och ungdomars rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention har tillvaratagits.

Stadsdelsförvaltningen avser att, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut den 20 september 2004, i särskilt ärende återkomma med en plan och en åtgärdslista för att ytterligare utveckla barnkonventionens tillämpning inom förvaltningen.

Minska barngruppernas storlek och planerad nivå på barngrupperna

Förskolorna fortsätter arbetet med att minska barngruppernas storlek och räknar med att nå målet under mandatperioden. Gruppstorleken kan dock komma att variera något beroende på enheternas ekonomiska förutsättningar, lokalernas utformning och ålderssammansättningen i grupperna. Stadsdelsförvaltningen kommer att öppna fyra nya avdelningar under 2005 för att klara barnomsorgsgarantin och samtidigt nå målet med minskade barngrupper.

Uppfyllelse av barnomsorgsgaranti

Förvaltningen kommer att kunna uppfylla barnomsorgsgarantin under 2005 förutsatt att planerad utbyggnad genomförs.

Uppfyllelse av förskoleplanens och skolplanens mål

Kunskap och lärande

Skolan ska utveckla elevernas förmåga att ta ansvar för sitt lärande och på så sätt lägga grunden för den enskilda individens livslånga lärande. All personal i skolan ska vara delaktig i ett medvetet arbete för att främja elevernas språkutveckling och läsförmåga. Biblioteken är i det sammanhanget en viktig resurs och en särskild satsning kommer att göras på att utveckla skolbiblioteken som resurs för språkutveckling och läsförmåga.

Förskolan ska lägga stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling. All personal ska aktivt uppmuntra barnets förmåga att uttrycka sig i olika former såsom bild, sång, musik, dans och drama. Inom ramen för Kompetensfonden görs en särskild satsning för förskolans pedagoger i ämnet barns språkutveckling.

Matematikundervisningen ska ge en god grund för såväl vardagsliv och vardagsekonomi som för fortsatta studier. Skolorna ska utveckla former för matematikundervisningen så att undervisningen blir mer konkret och ämnesövergripande och bidrar till att bättre resultat uppnås.

Elevhälsa

Förskolans och skolans värdegrund ska omfatta alla som arbetar i verksamheterna och vara ett levande verktyg i vardagen. För att skapa en bas för lärandet kommer arbetet med trygghet och hälsa att prioriteras och samarbetet mellan förskolorna och grundskolorna och övriga verksamheter inom barn- och ungdomsavdelningen ska fördjupas bl.a. utifrån intentionerna i stadens elevhälsostrategi. Särskilt stöd ska ges till de barn och elever som bedöms behöva det, t.ex. på grund av funktionsnedsättning, för att kunna delta i verksamheten och nå målen. Insatserna ska sättas in så tidigt som möjligt. Skolorna ska erbjuda en väl fungerande elev- och skolhälsovård. Förskolorna och skolorna kommer att utveckla formerna för samarbete med föräldrar samt med socialtjänsten och landstinget. Möjligheter till fysiska aktiviteter för elever i de lägre skolåren

ska utökas genom ett samarbete kallat Handslaget, som omfattar skolor och lokala idrottsföreningar.

Inflytande

Barn ska utifrån sin förmåga ha inflytande över och vara delaktiga i utformningen av förskolans miljö och verksamhet.

Unga människors inflytande över den egna vardagen ska utvecklas. Detta gäller såväl delaktighet i lärsituationen som kunskap om demokratiarbete. Elevens ansvar för sitt eget lärande och möjlighet att nå målen ska vara i fokus.

Föräldrars inflytande i förskolan och grundskolan ska stärkas genom att verksamheterna erbjuder olika former av föräldrasamverkan. Samarbetet mellan hemmen och verksamheterna ska präglas av ömsesidighet och respekt.

Ökad integrering mellan särskolan och grundskolan

Alla elever, oberoende av utvecklingsnivå, omfattas av samma värdegrund och rätt till utbildning och därför kommer integreringen mellan särskola och grundskola att fortsätta. Stadsdelsförvaltningens särskoleverksamheten är förlagd till Matteusskolan och omfattar grundsärskola och träningsklasser.

Utveckling av skolbarnsomsorgens metodik och pedagogik

Stadsdelsförvaltningens pågående arbete med att integrera skolbarnsomsorg och grundskola/särskola ger förutsättningar för att samarbetet mellan de olika yrkeskategorierna stärks och utvecklas. Det integrationsarbete som påbörjades under 2004, i samverkan med bl.a. Skärholmen och Rinkeby, kommer att fortsätta.

Mötesplats för ungdomar

Den öppna fritidsverksamheten, som bedrivs bl.a. i Vanadisstugan, fungerar som träffpunkt för stadsdelens barn och ungdomar och är öppen fem kvällar i veckan. Samarbetet med kyrkans församlingar, lokala organisationer och närliggande stadsdelsnämnder ska utvecklas ytterligare.

I samband med nybyggnation kommer stadsdelsnämnden att få tillgång till en lokal intill Matteusskolan, som planeras att användas till öppen fritidsverksamhet på dag- och kvällstid. Fram till dess att nybyggnationen är klar samarbetar nämnden med Birkagården om den öppna kvällsverksamheten.

Förbättra ungdomars inflytande över sin vardag

Unga människors inflytande över den egna vardagen ska utvecklas. Detta gäller såväl delaktighet i lärsituationen som kunskap om demokratiarbete. Elevråden ska ges möjlighet att yttra sig i de nämndärenden som på ett konkret sätt berör barn och ungdomar. Stadsdelsnämnden nybildade ungdomsråd kommer att stödjas i sitt fortsatta arbete.

Drog- och brottsförebyggande arbete

Det lokala drog- och brottsförebyggande arbetet ska långsiktigt förbättra ungdomars trygghet och hälsa. Helhetssyn och samarbete mellan stadsdelsnämndens verksamheter,

föräldrar, polisen och andra organisationer ska prägla arbetet med de unga människor som riskerar att utveckla missbruk och/eller kriminalitet. Det uppsökande arbetet kommer att utvecklas i samarbete med fritidsenheten och stadsdelens föräldraföreningar och föräldravandrare.

Norrmalms drog- och brottsförebyggande råd utvecklar de förebyggande insatserna. Ett av rådets uppdrag är att öka medvetande och engagemang i trygghets- och hälsofrågor. Tillsyn av försäljningen av folköl och tobak genomförs kontinuerligt.

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden	Hur de generella åtagandena ska följas upp
Staden ska ha en bra omsorg, vård och service för äldre, funktionshindrade och de mest utsatta som bygger på delaktighet, inflytande och respekt för den enskilde individen oavsett var i staden man bor.	<ul style="list-style-type: none"> - Alla insatser syftar till att stärka möjligheten att leva ett självständigt liv. - Individuellt inriktade insatser ska utformas i samverkan med brukaren och/eller dennes närstående. 	Bedömningsunderlag: Aktgranskning, kollegiegranskning, granskning av listor över aktuella och inaktuella beslut, granskning av inkomna arbetsplaner, hembesök och samtal med brukare, vårdplanering, brukarundersökningar, kvalitetsindikatorer, synpunkts- och klagomålshantering.

Ökad livskvalitet för de äldre

Äldre har rätt till bra livskvalitet med god vård och omsorg. Detta inbegriper trygghet, inflytande, integritet och gott bemötande. Alla äldre som har insatser i form av öppen hemtjänst, dagverksamhet, korttidsboende eller de som bor inom de särskilda boendeformerna ska ha ett reellt inflytande över sin vardag.

Arbetsplaner och metodutveckling av biståndshandläggningen

För att säkra de äldres möjligheter att delta i planeringen av sin egen omsorg och service upprättar utföraren en arbetsplan. Arbetsplanen är ett viktigt verktyg i utförarnas planering och utförande där kontaktpersonen har ett fördjupat ansvar. Under 2005 kommer arbetet fokuseras på att öka den enskildes delaktighet i planeringen av insatser genom att arbetsplanens struktur och innehåll samt kontaktmannaskapets roll och funktion utvecklas.

Arbetsplanen är även en kvittens på att brukaren har deltagit i planeringen av sin egen vård och omsorg. För att säkra att de äldre deltagit i planeringen kommer stadsdelsförvaltningen att fortsätta att följa och redovisa antalet arbetsplaner utifrån gjorda beställningar.

För att öka rättsäkerheten och kvaliteten för den enskilde kommer det påbörjade arbetet med att metodutveckla biståndshandläggningen att fortsätta under 2005.

Social gemenskap, aktiviteter/sysslor och utevistelse

En viktig del i livskvaliteten för de äldre är meningsfull tillvaro i form av social gemenskap, aktiviteter/sysslor och utevistelse. Meningsfull tillvaro har positiva effekter på

hälsan. När äldre p.g.a. sjukdom och nedsatt funktionsförmåga blir beroende av stöd och hjälp är det viktigt att de kan behålla sitt sociala sammanhang.

Under 2005 ska formerna för den individuella planeringen av äldres behov av social gemenskap, aktiviteter/sysslor och utevistelse utvecklas. Den individuella planeringen ska garantera att den äldres behov dokumenteras och tillgodoses. Stor vikt ska också läggas vid att stimulera till att delta i olika sysslor/aktiviteter. På äldreboendena ska utevistelse erbjudas minst en gång per vecka.

Anhörigstöd

Många äldre människor med service-, omsorgs- och vårdbehov får hjälp av anhöriga. De anhörigas situation och olika behov måste beaktas när stödinsatser utformas. Stadsdelsförvaltningen kommer under 2005 att arbeta med att synliggöra de anhörigas situation i ett tidigare skede i biståndshandläggningen, förbättra informationen om stödinsatserna och se över rutinerna för avlösning. Arbetet med att kompetens- och kvalitetsutveckla stödet till närstående genom utbildning av lokala anhörigombud kommer att fortsätta.

Öka utbildningsnivån hos medarbetarna

Personalens kompetens och attityder är avgörande för äldreomsorgens kvalitet och därför är utbildning och kompetensutveckling av personalen en prioriterad uppgift. Utbildningsnivån hos medarbetarna inom äldreomsorgen ska öka genom fortsatt satsning på basutbildning för omvårdnadspersonal. Målet är att all fast anställd omvårdnadspersonal utan vårdutbildning ska genomgå Norrmalms vårdutbildning för omvårdnadspersonal. Utbildningen kommer att återkomma som introduktionsutbildning ett par gånger per år.

Under 2005 fortsätter arbetet med att förtydliga det kommunala hälso- och sjukvårds-uppdraget. Stadsdelsförvaltningen ska även undersöka behovet av utbildning för sjuksköterskor.

Uppsökande verksamhet

För att främja förutsättningarna för god livskvalitet bland äldre bedriver stadsdelsnämnden uppsökande verksamhet, och verksamheten kommer att fortsätta under 2005. Ett brev skickas ut till alla stadsdelens invånare som är 80 år och inte erhåller några insatser från äldreomsorgen. De äldre erbjuds hembesök, telefonkontakt, skriftlig information eller att delta i en informationsträff.

Förbättra för funktionshindrade

Det handikappolitiska programmet, vilket ersätter den tidigare handikappplanen, är fr.o.m. 2005 integrerat i verksamhetsplanen. För 2005 planeras ett utvecklingsarbete för att handikappaspekten i en högre grad ska bli en naturlig och integrerad del av det vardagliga arbetet.

Om- och nybyggnad av gruppboendestäder

Tillgången till en egen bostad utgör en av grundstenarna i omsorgen om funktionshindrade. I stadsdelsnämndens behandling av planer för ny- och ombyggnation av bostäder beaktas därför särskilt de behov som personer med funktionshinder har. Vid Norra Bantorget planerar stadsdelsnämnden för två gruppboendestäder om vardera fem lägenheter för personer med utvecklingsstörning med planerad inflyttning 2006. Vidare har stadsdelsnämnden beställt fyra gruppboendestäder i Sabbatsbergsområdet med beräknad inflyttning 2006/2007. Två av dessa gruppboendestäder är om vardera fem lägenheter med tillhörande satellitlägenhet för personer med utvecklingsstörning. De två andra gruppboendestäderna är om vardera fem lägenheter för personer med psykiska funktionshinder. Möjligheterna undersöks också för att göra ombyggnationer till alternativa boendeformer enligt t.ex. trapphusmodellen.

Daglig verksamhet

Stadsdelsförvaltningen följer även behovet av daglig verksamhet. För personer med begåvningsmässiga funktionshinder finns två dagliga verksamheter, Café Katarina och Sabbatsbergs dagliga verksamhet. Inom stadsdelen finns det behov av att starta ytterligare daglig verksamhet och under 2005 kommer möjligheterna till detta att undersökas.

De mest utsatta

Förebyggande och uppsökande verksamhet för hemlösa och psykiskt funktionshindrade

Den uppsökande verksamheten för hemlösa har utökats till en heltidstjänst. Uppsökaren bistår brukarna i akuta lägen, arbetar för att minska akuta LVM-omhändertaganden och förkorta missbruksperioderna samt bedriver uppsökande arbete på gator och torg vid akuta situationer. I uppsökarens uppdrag ingår även att ta första kontakten med personer som omhändertagits enligt lagen om omhändertagande av berusade personer. Ett team har bildats, bestående av uppsökaren och socialsekreterare som arbetar med hemstöd, för att bl.a. arbeta med att förhindra vräkningar. För att undvika hemlöshet bedrivs också ett långsiktigt arbete med hyresvärdar. Stadsdelsförvaltningen har en handläggare som arbetar halvtid enbart med bostadsfrågor. Tillgång till juridisk konsult finns.

Alla brukare som saknar "tak över huvudet" och som vänder sig till stadsdelsförvaltningen för nattlogi ska få det. I detta arbete använder sig stadsdelsförvaltningen av upparbetade kontakter i Stockholms stad och av frivilligorganisationer. I rehabiliteringen är träningslägenheter och försökslägenheter ett viktigt steg mot eget boende.

För personer med psykiska funktionshinder bedrivs uppsökande verksamhet genom att socialsekreterare arbetar på de öppna verksamheterna Balder och Verkstan. Kontakt tas

även med personer som stadsdelsförvaltningen får kännedom om genom exempelvis hyresvärdar, grannar, anhöriga eller den psykiatriska öppen- och slutenvården. Vid behov sker samarbete med uppsökarteam inom psykiatrin och andra stadsdelar.

Den fortsatta organisationen av verksamheten med personliga ombud måste prövas i samband med att avtalen med Stadsmissionen och Fountain House löper ut i början av året. De personliga ombuden ska ha en fristående ställning i förhållande till stadsdelsförvaltningen för att lättare få kontakt med psykiskt funktionshindrade personer och bli trovärdiga som ombud. Verksamheten har haft en liten omfattning i stadsdelen och bör samordnas inom staden.

Samverkan för vård och rehabilitering av missbrukare

I samma lokaler som stadsdelsförvaltningens huvudkontor finns landstingets öppna beroendemottagning, Norra mottagningen. Samarbetet sker enligt ett samverkansavtal med landstinget. Detta leder till att missbrukare blir optimalt utredda medicinskt och psykiatriskt, vilket ger säkrare bedömningar av vårdbehovet. Samarbetsmöten äger rum varje vecka. Samverkan sker även med Serafens och Norrtulls psykiatriska mottagningar. Vid vårdplaneringar konsulteras den medicinskt ansvariga sjuksköterskan.

Rörliga team m.m.

För att på ett smidigt, professionellt och snabbt sätt kunna möta de behov av stöd som personer med psykiska funktionsnedsättningar efterfrågar har ett rörligt team startats. Teamet vänder sig till personer som är aktuella inom allmänpsykiatrin och har en personlighetsstörning. En viktig del i teamets arbete är en specialisering inom befintlig verksamhet för att utveckla metoder och förhållningssätt gentemot brukargruppen. Teamet består av två socialsekreterare, en arbetsterapeut och en skötare i psykiatrisk vård. Nämnden begär budgetjustering med 1,0 mnkr för verksamheten under 2005.

Vidare kommer de socialpsykiatriska verksamheterna inom stadsdelsnämnderna Östermalm, Kungsholmen och Norrmalm under våren 2005 att ha en gemensam utbildning med landstingspsykiatrins psykosvård. Syftet med utbildningen är att förbättra samverkan och få en gemensam kunskapsbas. Utbildningen finansieras genom medel från Kompetensfonden.

Operation kvinnofrid

Våld mot kvinnor är ett allvarligt samhällsproblem. Särskilt utsatta grupper är äldre kvinnor, kvinnor med funktionshinder, missbrukande kvinnor samt flickor och unga kvinnor i patriarkala familjer. Operation Kvinnofrid är en myndighetssamverkan i Stockholms län med målet att öka kunskapen om mäns våld mot kvinnor i nära relationer samt motverka våld mot kvinnor och barn. I samverkan deltar bl.a. polismyndigheten i Stockholms län, länsstyrelsen, åklagarmyndigheten, kriminalvården, landstinget och länets kommuner. Inom stadsdelsförvaltningen finns en resursgrupp för kvinnofrid med representanter från olika avdelningar. Gruppens uppdrag är att se över rutiner och behov av utbildning inom förvaltningen för att på bästa sätt kunna möta kvinnor som har utsatts för våld. För detta arbete har en lokal handlingsplan utarbetats.

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden	Hur de generella åtagandena ska följas upp
Kompetensförsörjningen ska säkras och goda möjligheter till kompetensutveckling erbjudas medarbetarna	<ul style="list-style-type: none"> - Hälsofrämjande arbete för att höja kvaliteten i verksamheten och minska sjukfrånvaron. - Öka delaktigheten och engagemanget hos medarbetarna. 	<p>Uppföljning av sjukskrivningsstatistik, rehabiliteringsplaner och arbetsmiljöronder.</p> <p>Uppföljning av arbetsplats-träffar, medarbetarsamtal och kompetensutvecklingsplaner</p>

Personalpolitik

Säkra kompetensförsörjningen

Den viktigaste förutsättningen för att nå verksamhetens mål är att det finns kompetent och utbildad personal. Trots rådande personalöverskott är det viktigt med fokus på framtida personalförsörjning. För att långsiktigt klara framtida personalförsörjning måste förvaltningen skapa attraktiva arbetsplatser där utmaningar i arbetet kompletteras med en medveten och långsiktig kompetenshöjning.

Kompetensutveckling

Ett väl fungerande ledarskap är av avgörande betydelse för verksamhetens resultat. För vård- och omsorgscheferna planeras en professionell ledarutveckling i samverkan med Östermalms och Vantörs stadsdelsförvaltningar. Cheferna kommer att erbjudas ett utvecklingsprogram på sammanlagt 1,5 år med föreläsningar, studiebesök och individuell handledning. Satsningen innehåller också ett delprojekt om utveckling av arbetsorganisationen samt ett projekt för att säkra framtida chefsförsörjning inom vård- och omsorgsområdet.

Kompetensutvecklingsinsatser kommer också att erbjudas övriga personalkategorier t.ex. olika utbildningar för vårdpersonal och medarbetare inom skola och förskola. Stadsdelsnämnden kommer att söka ytterligare medel hos Kompetensfonden för olika kompetensutvecklingsinsatser och projekt.

Arbetet med att samtliga medarbetare ska ha en individuell kompetensutvecklingsplan fortsätter under 2005. Den individuella kompetensutvecklingsplanen tas upp i medarbetarsamtalet.

Insatser vid personalöverskott

Arbetet med att snabbt hitta alternativ och lösningar för övertalig personal kommer att fortsätta under 2005. En tydlig modell och struktur för hur förvaltningen hanterar övertalighet ska utarbetas. Enhetschefernas roll i övertalighetsarbetet kommer att betonas och utbildning kommer att ges i omställnings- och avvecklingsfrågor.

Förbättra medarbetarnas hälsa och minska sjukfrånvaron

Under 2005 kommer det förebyggande hälsoarbetet att sättas i fokus. Temadagar om livsstils- och hälsofrågor kommer att anordnas. Förvaltningens hälsocoacher och chefs-hälsocoacher kommer att få stöd i sitt arbete genom föreläsningar och nätverksmöten.

Sjukfrånvaroarbetet inriktas på att förebygga, förhindra och förkorta sjukskrivningar. Särskild uppmärksamhet riktas mot de långtidssjukskrivna. I detta arbete är det viktigt att fördjupa och vidareutveckla samarbetet med Försäkringskassan och andra samarbetspartners. För att möjliggöra för långtidssjukskrivna att återgå i arbete kommer enheterna att ställa arbetsträningsplatser till förfogande.

Från den 1 mars 2005 kommer medarbetarna förutom traditionell företagshälsovård även att erbjudas ett personalstödsprogram, som är skilt från företagshälsovården. Personalstödet innehåller rådgivningstjänster inom det psykosociala, juridiska och ekonomiska området. Personalstödsprogrammet innebär att medarbetare kan kontakta rådgivningstjänsten då de behöver professionell hjälp i sin livssituation som kan påverka arbetsförmågan och sjukfrånvaron.

Förvaltningen har en friskvårdspolicy där bl.a. rekommendationer för en friskvårdstimme per vecka finns. Friskvårdspolicyn kompletteras under 2005 med en hälsopolicy.

Öka medarbetarnas delaktighet och inflytande

Medarbetare som känner delaktighet och inflytande är en grundförutsättning för att kunna ge brukarna god service och för att kunna vidareutveckla verksamheten mot uppsatta mål. En ytterligare informations- och utbildningssatsning görs för att öka delaktighet och samverkan på arbetsplatserna. Ett antal enheter erbjuds möjlighet att arbeta enligt kvalitetssystemet Investors in People. Syftet är att förbättra resultatet genom att systematiskt utveckla medarbetarnas delaktighet och inflytande.

Utvecklingsprojekt personaladministrativt stöd

För att få till stånd ett mer effektivt resursnyttjande, ökad delaktighet och ge möjlighet till flexibel arbetstidsförläggning kommer ett utvecklingsprojekt att starta på ett antal enheter inom äldreomsorg och omsorg om funktionshindrade. Enhetscheferna ska genom projektet få tillgång till ett modernt verktyg för resursplanering och uppföljning. Verktöget ska ge möjlighet till källrapportering och direktinrapportering i stadens löne- och personalsystem LISA.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

För att säkerställa en bra arbetsmiljö och förebygga ohälsa bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete vid förvaltningen. Det är viktigt att medarbetarna ges möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetsmiljöfrågorna hanteras i enlighet med förvaltningens samverkansavtal. En bra arbetsmiljö gör att personalen trivs och fungerar väl i sitt arbete. Hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bedrivas inom stadsdelsförvaltningen under år 2005 redovisas som bilaga 10.

När ändringar i verksamheten planeras ska en konsekvensbedömning göras i enlighet med Arbetsmiljölagens bestämmelser. Det kan t.ex. gälla organisationsförändringar, nya

arbetstider, nya arbetsmetoder och ny- eller ombyggnation. Det är närmaste chef som ansvarar för att en konsekvensbedömning görs. Chefen behöver precisera vilka ändringar som planeras och var det ska ske. Konsekvensbedömningen bör göras tillsammans med skyddsombud och medarbetare. En rutinbeskrivning har tagits fram som beskriver hur en konsekvensbedömning ska genomföras.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden	Hur de generella åtagandena ska följas upp
<p>Nya bostäder som alla kan efterfråga ska byggas.</p>	<p>- Verka för att bostäder planeras och byggs med hänsyn tagen till olika målgrupper och miljön.</p>	<p>Granskning av remissvar till myndigheter och förvaltningar, där konsekvenser för miljön ska uppmärksammas och olika gruppers speciella behov i samband med uppförande av bostäder framhållas.</p>
<p>Staden ska verka för en väl fungerande arbetsmarknad, goda förutsättningar för näringslivet, utveckling av trafiksystemen samt att regionens betydelse stärks.</p>	<p>- Skapa ökade kontaktytor och möjligheter till samarbete mellan organisationer, myndigheter och näringsliv. - Som remissinstans påverka utvecklingen av trafiksystem där hänsyn tas till lokala förutsättningar, olika målgrupper och miljön</p>	<p>I verksamhetsberättelsen redovisa resultat av samverkan med näringsliv och andra organisationer. I verksamhetsberättelsen följa upp hur stadsdelsnämndens synpunkter har beaktats vid remisser av trafikärenden. I förvaltningens miljöberättelse redovisa projekt som syftar till att utveckla ett hållbart trafiksystem.</p>

Nya bostäder som alla kan efterfråga

Effektivisera remissförfarandet inom staden

Besvarandet av bygglovremisser är delegerat till tjänsteman och görs med en enkel blankett. För att bereda stadsdelsnämnden mer tid att bedöma detaljplaneremisser utan att begära förlängd remisstid kommer förvaltningen att planera föredragningar i god tid innan remisserna ska besvaras.

Hur servicebehovet för en växande befolkning ska tillgodoses

Befolkningsförändringarna på Norrmalm karaktäriseras i stort av att antalet äldre minskar och småbarnfamiljerna blir fler. Detta leder bl.a. till en ökande efterfrågan på förskoleplatser. Stadsdelsförvaltningen har utarbetade rutiner för att skaffa lokaler så att barnomsorgsgarantin kan upprätthållas och även för att gruppstorleken i förskolan ska kunna minska.

Vid remissförfaranden av detaljplaner lägger stadsdelsförvaltningen extra vikt vid tillgänglighetsfrågor. I samband med de stora nybyggnadsområdena i stadsdelen samarbetar stadsdelsförvaltningen med stadsbyggnadskontoret och gatu- och fastighetskontoret för att skapa bra boenden för funktionshindrade.

Samtidigt som bostadsbebyggelsen och därmed befolkningen ökar är strävan att behålla parker och grönområden så att stadsdelen förblir en bra boendemiljö. Vasaparken kommer att upprustas och utsträckas in i Sabbatsbergsområdet. En konsekvens av den ökande befolkningen är dock att biltrafiken och behovet av parkeringsplatser ökar.

Vid inköp av nya parksoffor till stadsdelen väljs alltid en handikappanpassad modell.

Stärkt näringsliv och arbetsmarknad

Stadsdelsförvaltningen har på olika sätt kontakt med stadsdelens företagare och fastighetsägare. Det finns bl.a. ett samarbete med City i Samverkan som består av aktörer från näringslivet i city och Stockholms stad. Samarbetet består av olika projekt för att öka trivseln i citykärnan genom att bl.a. förbättra gatuskötsel och renhållning och försköna stadsmiljön. För att bibehålla de goda kontakterna med näringslivet kommer stadsdelsförvaltningen i remisser och planärenden att tillvarata näringslivets synpunkter och intressen så långt det är möjligt.

Stadsdelsnämnden har även en funktion som näringslivslots för att bättre kunna samordna näringslivsarbetet och underlätta näringslivets kontakter med staden. Stadsdelsnämnden samarbetar också med Stockholms Miljöcentrum kring miljödiplomering av företag vilket innebär en stärkt samverkan med småföretagen på Norrmalm.

För att öka sysselsättningen bedriver stadsdelsförvaltningen bl.a. projektet Competencen. Verksamheten är intäktsfinansierad och riktar sig främst till arbetslösa som uppstår försörjningsstöd. Målet med verksamheten är att de arbetslösa ska komma ut på arbetsmarknaden och bli självförsörjande.

Minska behovet av ekonomiskt bistånd

Stadens mål är att före 2006 års utgång uppnå en halvering av antalet personer med ekonomiskt bistånd från 1999 års nivå. Stadsdelsnämnden har en arbetskonsulent som i samråd med den enskilde avgör vilka insatser som kan vara aktuella som ett steg mot den reguljära arbetsmarknaden. Under 2005 kommer ett projekt startas för personer som har någon form av arbetshinder eller bedöms behöva extra stöd. Detta för att påskynda processen mot den reguljära arbetsmarknaden alternativt få en ersättning från Försäkringskassan. Projektet innebär bl.a. att en utökning görs med en arbetskonsulent.

Stadsdelsförvaltningen bedriver även ett samarbete med Arbetsförmedlingen rehab och Försäkringskassan, kallat Norrmalmsnätverket. Samarbetet ger bättre utredningar och insatser till brukare som behöver samordnade insatser för att bli självförsörjande.

Tillsammans med Östermalms och Kungsholmens stadsdelsnämnder har nämnden erhållit medel från Kompetensfonden för att bedriva ett projekt för unga sjukskrivna. Målet med projektet är att bl.a. att påskynda rehabiliteringen/tillfrisknandet för unga sjukskrivna med psykiatrisk eller neuropsykiatrisk diagnos och möjliggöra en återgång till ett välfungerande liv med egen försörjning.

Vidare arbetar stadsdelsförvaltningen för att kunna erbjuda ungdomar med funktionshinder sommarjobb. Ungdomarna ges då möjlighet att sommarjobba samtidigt som arbetsgivaren får tillfälle att se deras starka sidor och vad de kan tillföra arbetsplatsen. Avsikten är att ungdomarna ska kunna undvika ett bidragsberoende i framtiden.

Arbetslösheten bland ungdomar i stadsdelen är förhållandevis låg och uppgick 2003 till 1,9 % vilket var en minskning från året innan. För Stockholm stad uppgick ungdomsarbetslösheten under 2003 till 3,6 %.

Ett hållbart trafiksystem

Förvaltningen deltar i det regionala projektet ”Samverkan för hållbart resande” och kommer att medverka i det nystartade projektet ”Mobilitetscentrum”, för vilket gatu- och fastighetskontoret har huvudansvaret. Ett av delprojekten handlar om bilpools-lansering gentemot såväl hushåll, företag, bostadsföretag och kommunala förvaltningar och bolag. Utvecklandet av bilpooler är avsett att leda till ökad framkomlighet vilket också gynnar miljön. Förvaltningen deltar även i delprojektet ”Säker och lekvänlig skolväg”, vars syfte är att minska antalet barn som skjutsas i bil till skolan. Detta sker genom olika insatser och åtgärder för att göra skolvägen både mer säker och attraktiv. Inom ramen för delprojektet ”Stockholm – cykelstaden” kommer förvaltningen medverka i olika kampanjer för att förbättra för cyklister i stadsdelen.

Stadsdelsförvaltningen har fyra tjänstebilar, varav två är miljöbilar. Målet, att minst 60 % av bilarna ska vara miljöbilar, planeras att uppfyllas nästa gång det blir aktuellt att byta bil inom stadsdelsförvaltningen.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden	Hur de generella åtagandena ska följas upp
Miljöarbetet ska stärkas på lokal och central nivå genom att miljöprogrammet sex mål är vägledande vid alla beslut i nämnder och bolagsstyrelser.	- Norrmalms lokala miljöprogram ska vara vägledande i enheternas och avdelningarnas arbete.	Redovisning av enkäter som ligger till grund för miljöberättelsen i verksamhetsberättelsen. Enheternas och avdelningarnas miljöåtaganden sammanställs och följs upp av miljösamordnaren och ansvariga chefer.

Miljöprogrammets sex mål är vägledande vid alla beslut i nämnder och bolagsstyrelser

Insatser för att nå målen i stadens miljöprogram

Förvaltningens lokala miljöprogram som är baserat på de sex målen i Stockholms miljöprogram ska vara vägledande i enheternas och avdelningarnas arbete. De mål och delmål som stadsdelsnämnden har rådighet över har överförts till ett lokalt miljöprogram. Detta har även kompletterats med miljömål från nämnden. Nämndens och förvaltningens miljöpolicy, vilken också följer stadens inriktning för miljöarbetet, har uppdaterats för att gälla under 2005. Den lokala miljöplanen bifogas som bilaga 8.

Agenda 21

Agenda 21 är ett viktigt åtagande och en process där förutom miljöfrågor även ekonomi, sociala frågor, demokrati och hälsofrågor ska integreras. Stadsdelsförvaltningens miljöarbete riktar sig såväl till de egna verksamheterna som till boende och verksamma i stadsdelen. Med Agenda 21 avses dock huvudsakligen det externa arbetet i stadsdelen.

Under 2005 kommer Agenda 21-arbetet att bedrivas i projektform främst inom områdena närmiljö, fastighetsnära källsortering, resor och transporter, miljödiplomering av småföretag, naturguidning och dagvatten i gårdsmiljö. Medel ur Miljömiljarden kommer att sökas under verksamhetsåret för områdena naturguidning och dagvatten i gårdsmiljö.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden	Hur de generella åtagandena ska följas upp
<p>Metoder ska utvecklas inom stadens alla verksamheter i syfte att synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer.</p> <p>Ökad möjlighet till reell påverkan ska skapas genom fördjupad lokal demokrati, delaktighet och inflytande.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer. - Bemöta alla på ett professionellt och respektfullt sätt. - Ha former för delaktighet och inflytande så att medborgarna har möjlighet att påverka beslut som rör stadsdelsnämndernas verksamheter. - Aktivt medverka till att öka tillgängligheten för olika grupper med funktionshinder. 	<p>Uppföljning av tillämpandet av jämställdhets- och mångfaldsplanen vid rekrytering. Uppföljning av synpunkter och klagomål, brukarundersökningar.</p> <p>Ärendegenomgång, uppföljning av synpunkter och klagomål, brukarundersökningar. Granskning av remissvar där de funktionshindrades olika behov ska framhållas. Genomgång av efterlevnad av riktlinjer för markupplåtelse av uteserveringar.</p>

Metoder för att synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer

Norrmalms stadsdelsförvaltning har som mål att vara en jämställd organisation där medarbetarnas olikheter lyfts fram och tas tillvara. För att uppnå detta ska vid nyrekryteringar sökande med utländsk bakgrund anställas vid lika meriter. Detta gäller vid rekrytering av såväl chefer som andra medarbetare. Närmare 25 % av stadsdelsförvaltningens medarbetare har utländsk bakgrund. Andelen medarbetare med utländsk bakgrund kan jämföras med andelen invånare med utländsk bakgrund i stadsdelen, som 2003 uppgick till drygt 14 %. Stadsdelsförvaltningen ska också i den utsträckning det är möjligt tillmötesgå medarbetares önskemål om ledighet av kulturella eller religiösa skäl. Förvaltningens checklista ”hur man kan hantera ett fall av kränkande särbehandling” ska introduceras för alla medarbetare, vid nyanställning eller vid arbetsplatsträffar.

Jämställdhets- och mångfaldsplan

Förvaltningen ska aktivt arbeta för en jämnare könsfördelning och ökad mångfald. Begreppet mångfald utgår från att varje människa ska ha möjlighet att utvecklas oavsett ålder, kön, etniskt/kulturellt ursprung, religion, sexuell läggning och fysiska eller psykiska funktionshinder. Mångfaldsarbetet handlar om att lyfta fram och tillvarata människors olikheter. Rasism, främlingsfientlighet, kränkande särbehandling eller annan diskriminering strider mot Norrmalms värdegrund och kan aldrig accepteras i organisationen. I Norrmalms jämställdhets- och mångfaldsplan anges hur förvaltningen aktivt ska arbeta för en jämnare könsfördelning och mångfald. Planen biläggs verksamhetsplanen.

Ökad möjlighet till reell påverkan ska skapas genom fördjupad lokal demokrati, delaktighet och inflytande

Ökad integration

Arbetet med att motverka segregation sker t.ex. genom att aktivt arbeta för att öka sysselsättningen för dem som idag står utanför arbetsmarknaden och genom att i samband med att nya bostäder planeras beakta olika målgruppers behov och intressen.

För att bättre kunna motverka segregation genomför förvaltningen en fördjupad analys av befolkningens sammansättning och flyttningsmönster på Norrmalm. Analysen bör kunna ge ett bra underlag för nämndens planering av olika serviceinsatser och åtgärder för särskilda grupper bl.a. i syfte att öka integrationen.

Flyktingverksamhet

Från och med den 1 januari 2005 ges stadsdelsnämnderna ansvar och resurser att svara för introduktionen av nyanlända flyktingar. Stadsdelsförvaltningen ska upprätta individuella arbetsplaner för alla nyanlända flyktingar, anpassade efter den enskilda individens behov. Syftet med handlingsplanen är att ge individen förutsättningar för att bli självförsörjande så snart som möjligt. Flyktingverksamheten vid Norrmalms stadsdelsnämnd är mycket liten och samarbete planeras med bl.a. Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Medborgarnas delaktighet

På Norrmalms webbplats har medborgarna genom webbverktyget Insyn tillgång till föredragningslistor, protokoll och de ärenden som behandlas av stadsdelsnämnden. Det finns också möjlighet att lämna synpunkter på ärenden och att lämna medborgarförslag. Verktöget har uppgraderats och anpassats för funktionshindrade. Under 2005 kommer även bilagor till tjänsteutlåtanden finnas tillgängliga på webbplatsen. På så vis kan allmänheten lättare följa ärendenas gång. Vidare kommer protokollstexten att utvecklas så att den blir mer informativ.

Varje nämndsammanträde inleds med en öppen del där medborgarna direkt till nämnden kan lämna synpunkter på de ärenden som kommer att behandlas senare under sammanträdet. Den som lämnat medborgarförslag inbjuds att utveckla sitt förslag muntligt.

Via stadens webbplats kan man länka sig till Norrmalms webbplats och där få information om och kontakt med stadsdelsförvaltningen och dess olika verksamheter. Verktöget är anpassat för funktionshindrade. Stadsdelsnämnden har utsett en budgetberedning, en demokratiberedning och ett drog- och brottsförebyggande råd. Inför stadsdelsnämndens sammanträden har ett pensionärsråd och ett handikappråd möjlighet att ge synpunkter på ärenden. I pensionärsrådet och handikapprådet finns pensionärsorganisationer respektive handikapporganisationer företrädna.

I budget för år 2005 finns medel avsatta för bidrag till föreningslivet för verksamhet riktad till äldre, funktionshindrade och barn och ungdom. Föreningar har möjlighet att använda förvaltningens samlingslokaler till subventionerad hyra.

Genom det drog- och brottsförebyggande rådet samverkar stadsdelsnämnden med närpolisen m.fl. intressenter i stadsdelen. I den s.k. områdesgruppen sker samråd mellan stadsdelsförvaltningen, de tekniska förvaltningarna, hyresgästföreningen, hembygdsföreningen m.fl. om den fysiska miljön i stadsdelen.

På initiativ från stadsdelsnämndens demokratiberedning besöker nämndledamöter samtliga klasser i skolår 9 för att informera om hur ungdomar kan påverka den verksamhet nämnden bedriver och hur den lokala demokratin fungerar. Demokratiberedningens strävan är att öka allmänhetens deltagande i temasammanträdena före nämndens ordinarie sammanträden. Temat ska i större utsträckning ses som en förberedande information och diskussion inför ett beslut som stadsdelsnämnden avser att fatta vid ett kommande sammanträde. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas nämndens temasammanträde om verksamhetsplan och budget 2006.

Inom stadsdelen finns en mängd kulturinstitutioner och kulturverksamhet bedrivs i stor utsträckning. För att även grupper som inte själva har förmåga att söka upp utbudet bedrivs ett aktivt arbete för att även dessa ska kunna ta del av olika kulturella aktiviteter. Grupper som detta avser är t.ex. personer inom socialpsykiatri. För att kunna finansiera verksamheten söks medel från olika bidragsgivare.

Konsumentvägledning

Staden har som ambition att genom samverkan mellan konsumentnämnden, stadsdelsnämnderna och andra facknämnder ge en allt bättre konsumentservice till medborgarna. Konsumentverksamheten ska också ge ökade möjligheter för den enskilde att förbättra sin livsstil och på så sätt bidra till både en hållbar konsumtion och förbättrad hälsa.

Konsumentvägledningen på Norrmalm är tillgänglig dagligen för frågor kring konsumenträtt, vägledning vid reklamationer och för information om olika produkter och tjänster inför ett köp. I oktober 2004 genomfördes en brukarundersökning för att ta reda på vad konsumenterna tycker om servicen och vilka krav de ställer bl.a. på tillgängligheten. Undersökningen genomfördes av utrednings- och statistikkontoret i samarbete med konsumentförvaltningen och stadsdelarnas konsumentvägledare. Stadsdelsnämndens service med direktrådgivningen kommer att utvecklas och förbättras under året utifrån de synpunkter och behov som framkommit.

Den riktade förebyggande konsumentverksamheten utökas och arbetssätten utvecklas. Den prioriterade målgruppen är ungdomar och skolklasser med hem- och konsumentkunskap på schemat. I samverkan med konsumentförvaltningen omarbetas stadsdelsnämndens webbplats för konsumentinformation så att den blir lättläst och kan användas som "hjälp till självhjälp". Under året aktualiseras olika konsumentfrågor och teman genom utställningar bl.a. i förvaltningens reception och genom "månadens konsumentfråga" som ingår i stadsdelsförvaltningens annons i lokaltidningen.

Ta ansvar för ekonomin

Prioriterad inriktning	Generella åtaganden	Hur de generella åtagandena ska följas upp
Staden ska ta ett aktivt ansvar för ekonomin genom höga krav på budgethållning, en effektiv användning av resurserna samt en i övrigt god ekonomisk hållning.	<ul style="list-style-type: none"> - Systematiskt arbeta för att tilldelade resurser används så effektivt som möjligt. - Kontinuerligt följa den ekonomiska utvecklingen och snabbt vidta åtgärder vid avvikelser. 	<p>Under året följs nämndens verksamhet upp i månadsprognoser, tertialrapporter och verksamhetsberättelsen. Den ekonomiska utvecklingen för respektive enhet följs upp varje månad. Respektive enhetschef går tillsammans med medarbetare vid ekonomiavdelningen igenom det ekonomiska läget och eventuella avvikelser identifieras. Vid enheternas arbetsplatsträffar diskuteras den ekonomiska situationen.</p> <p>Genom nämndens plan för internkontroll för år 2005 säkerställs kontroll av processer och rutiner med stor risk och/eller väsentlighet.</p>

Ekonomiska förutsättningar

Samstämmiga bedömningar visar att konjunkturen har vänt, vilket är positivt för staden. Den allt snabbare tillväxten sker dock med eftersläpande effekt på arbetsmarknaden. Först under 2006 förväntas en tydlig uppgång i sysselsättningen och förbättring av stadens intäkter. Stadens verksamheter måste anpassas till detta. För att klara uppsatta mål måste effektiviseringar och omprioriteringar ske.

I kommunfullmäktiges budget för 2005 framgår förutsättningarna för stadsdelsnämndens verksamhet. Kommunfullmäktige fördelar ekonomiska medel till stadsdelsnämnderna enligt ett fördelningssystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelsnämndernas beräknade behov enligt socioekonomiska fördelningsnycklar och genom schablonfördelningar per prestation. Medlen erhålles i form av två anslag – anslag 1 för nämndens verksamhet och anslag 2 för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder.

Flera av fördelningssystemen har setts över och förändrats inför år 2005. Detta gäller pedagogiska verksamheter, äldreomsorg, ekonomiskt bistånd, stadsmiljö och i viss mån omsorg om funktionshindrade. Under år 2005 kommer dessutom vissa organisatoriska

förändringar att ske avseende den obligatoriska sarskoleverksamheten och även förändring av resursfördelningen till verksamheten.

Resursfördelningssystemet ger inte någon särskild tilldelning av medel för att täcka nämnd- och förvaltningsadministration. För att finansiera nämndverksamhet, strategiska ledningsuppgifter och visst administrativt stöd har 39,1 mnkr fördelats från övriga verksamhetsområden.

Prognosen för 2004 års ekonomiska utfall för Norrmalms stadsdelsnämnd visar på ett underskott om ca 26 mnkr varav 11 mnkr avser anslag 2. En stor del av underskottet på anslag 1 förklaras av kostnader för övertalighet och tomgångshyror.

För att klara verksamheten under år 2005 inom givna budgetramar krävs ytterligare effektiviseringar. En av de viktigaste åtgärderna är att fortsätta omstruktureringen av äldreomsorgen. Det är också angeläget att staden ser över styrning och resursfördelning till omsorg om funktionshindrade för att stadsdelsnämnderna ska kunna effektivisera resursanvändningen inom detta verksamhetsområde.

Budget per verksamhetsområde

Mnkr	Kostnader 2005	Intäkter 2005	Netto 2005	Netto VP 2004
Anslag 1				
Nämnd- och förvaltningsadministration	40,6	1,5	39,1	39,0
Social omsorg, barn och ungdom	29,8	0,7	29,1	30,5
Social omsorg, vuxna	47,4	3,3	44,1	44,3
Flyktingmottagande	0,2	-	0,2	-
Stadsmiljöverksamhet inkl. Agenda 21	44,5	9,2	35,3	32,5
Förskoleverksamhet	141,8	11,5	130,3	110,1
Skolbarnsomsorg	37,3	7,5	29,8	30,4
Skola	327,6	39,2	288,4	265,7
Barn med behov av särskilt stöd	-	-	-	29,2
Omsorg om funktionshindrade, barn och ungdom*	18,5	-	18,5	16,0
Omsorg om funktionshindrade, vuxna*	86,8	16,1	70,7	66,8
Äldreomsorg	453,1	63,3	389,8	401,8
Fritid	6,6	-	6,6	4,3
Totalt anslag 1	1 234,2	152,3	1 081,9	1 070,6
Anslag 2				
Arbetsmarknadsåtgärder	6,9	2,3	4,6	6,7
Ekonomiskt bistånd	33,6	0,7	32,9	23,3
Totalt anslag 2	40,5	3,0	37,5	30,0
Totalt Norrmalm	1 274,7	155,3	1 119,4	1 100,6

* inkl 0,7 mnkr av kommunfullmäktige beslutad förändring av resursfördelningssystemet.

Omslutningsförändringar

I verksamhetsplanen redovisas omslutningsförändringar om sammanlagt 118,1 mnkr. Omslutningsförändringarna avser köp och försäljning till andra nämnder i staden och till externa parter. En specifikation av omslutningsförändringarna redovisas i bilaga 11.

Resultatenheter

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska resultatenheter föra över hela sitt resultat, dock maximalt 5 % av enhetens bruttobudget, till följande år. En förutsättning är att enheten har uppfyllt sina åtaganden. Intraprenader, upphandlade i konkurrens, ska överföra 100 % av sitt resultat under den tid som överenskommelsen gäller. Överskott får ackumuleras och föras över under flera år. Underskott ska täckas senast under nästkommande år, annars ska nämnden upplösa resultatenheten i samband med bokslutet. Underskottet förs över till året efter och ansvaret för att täcka underskottet åvilar stadsdelsnämnden.

I budget för 2005 har 1,0 mnkr reserverats för att täcka underskottet från Handikapp-enheten som avvecklas som resultatenhet fr.o.m. 2005. För övriga resultatenheter överförs resultatet till 2005. I samband med tertialrapport 2 för 2004 beräknades den totala resultatöverföringen till -0,2 mnkr. Resultatenheter och övriga organisatoriska enheter 2005 framgår av bilaga 3 och 4.

Intern kontrollplan

I juni beslutade stadsdelsnämnden om en revidering av internkontrollsystemet. Intern kontroll omfattar allt från rättvisande räkenskaper till styrning och uppföljning av uppsatta mål. Inom varje område görs en bedömning av hur stor sannolikheten är att fel, brist eller skada kan uppstå. Därefter identifieras de områden som ska omfattas av den interna kontrollen. En risk- och väsentlighetsbedömning har tagits fram och en intern kontrollplan kommer att presenteras i januari 2005.

Lokaler

Stadsdelsförvaltningen strävar efter att utnyttja lokalerna effektivare genom att ytor som inte behövs avyttras och genom ökat samutnyttjande av lokaler. Den totala hyreskostnaden för år 2005 beräknas till 153,1 mnkr vilket är en minskning om 6,2 mnkr jämfört med budget 2004. Skolornas hyror har minskat något, men fler förskolelokaler har förhyrts. Fr.o.m. år 2005 utgår inte längre de särskilda budgetmedel om 3,0 mnkr som nämnden erhållit sedan år 2002 då hyressystemet för skolorna förändrades. Omvandlingen av servicehusen Dalagatan och Riddarsporren hus B till seniorboende medför lägre hyreskostnader. Tidpunkterna för detta är f.n. föremål för förhandling. Hyran för det avvecklade äldreboendet Nya Hemmet belastar sedan juni 2004 inte längre nämnden.

Ökningen av antalet barn i förskoleålder och minskningen av barngruppernas storlek medför ökat behov av förskolelokaler. Stadsdelsförvaltningen kommer därför att öppna fyra nya avdelningar under 2005. Den lokalmässiga integrationen av skolbarnsomsorgen och grundskolan fortsätter. Avvecklade fritidshemslokaler omdisponeras till förskolor där så är lämpligt.

Arbetet med att utveckla moderna äldreboenden för de som behöver heldygnsomsorg fortsätter. Utvecklingen visar på en fortsatt minskad efterfrågan på servicehuslägenheter samtidigt som det finns behov av att öka andelen platser med inriktning mot demens inom befintligt bestånd. För att skapa balans mellan utbud och efterfrågan vad gäller äldreboende i stadsdelen kommer planeringsarbetet att fortsätta under 2005. Projek-

teringen av nya gruppbo­städer och servicebo­städer för funktionshindrade respektive hemlösa fortsätter.

Medel avsätts för förbättringar av arbetsmiljön och tillgängligheten. Genomförandet av stadsdelsnämndens tillgänglighetsplan för skolor fortsätter. Vid större underhållsåtgärder liksom vid verksamhetsanpassningar av lokaler utarbetas åtgärderna enligt ett miljöprogram.

Liksom tidigare belastar hyror och kostnaden för drift i möjligaste mån respektive enhet. Där detta inte är möjligt budgeteras kostnaden centralt under respektive verksamhetsområde. Kontraktskrivning och samordning av lokalanvändningen sker inom stadsmiljö- och planeringsavdelningen.

En lokalförsörjningsplan bilägges verksamhetsplanen.

Del 2

Norrmalms organisation

Den nuvarande organisationen i Norrmalms stadsdelsförvaltning trädde i kraft den 1 januari 2003. En utvärdering har gjorts i syfte att ta reda på om den nuvarande organisationen är funktionell och stödjer verksamheten på ett effektivt sätt. Utvärderingen visar att organisationen i stort fungerar väl men att det behövs en starkare styrning av äldreomsorgen med ett tydligare ledarskap, bättre samarbete mellan beställare och utförare, förbättrade rutiner och respekt för varandras kompetens och erfarenhet.

Förvaltningsorganisationen ändras från den 1 januari 2005 så att verksamheterna inom vård och omsorg för vuxna sammanförs till en avdelning: Vård och omsorgsavdelningen. Den nya avdelningen inrymmer de uppgifter och verksamheter som idag ingår i beställar- respektive utföraravdelningen. Med denna förändring blir det möjligt att utveckla ett helhetsperspektiv på äldrefrågorna inom stadsdelen, på samma sätt som nu sker inom barn och ungdomsområdet. Omsorgen om vuxna funktionshindrade bildar en sammanhållen enhet inom vård och omsorgsavdelningen.

Barn och ungdom

Verksamhetsbeskrivning

Barn- och ungdomsavdelningen

Barn- och ungdomsavdelningen omfattar förskolan, grundskolan, skolbarnsomsorgen, de öppna fritidsverksamheterna, social omsorg för barn och unga, barn i behov av särskilt stöd samt barn och unga med funktionshinder. Resurser för kortidstillsyn för särskoleelever överförs den 1 januari 2005 från utbildningsnämnden till stadsdelsnämnderna och från den 1 juli kommer ansvaret för särskolans verksamhet att föras över från utbildningsnämnden. Avdelningen arbetar utifrån en helhetssyn för att ge goda förutsättningar för hälsa, utveckling och lärande för alla barn och ungdomar i åldern 0-20 år.

Verksamheterna inom avdelningen styrs av kommunfullmäktiges inriktningsmål i budget 2005 och stadsdelsnämndens prioriteringar. Grundskolan och förskolan följer dessutom för sina verksamheter de riktlinjer som finns fastställda i skollagen, läroplanerna och skolplanerna. Verksamheterna social omsorg och barn och unga med funktionshinder styrs av föräldrabalken, socialtjänstlagen (SoL), lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Förskola

Förskolan, där barn i åldern 1 till 5 år möts, strävar efter att ge barnen en trygg miljö som utmanar och lockar till lek och aktivitet. Arbetet präglas av en helhetssyn på barnets utveckling och förskolorna erbjuder en pedagogiskt stimulerande och mångsidig verksamhet, som utgår från de enskilda barnens behov och intressen.

Resultatenheter inom förskolan. Uppgifterna avser avläsningen i september 2004.

Resultatenhet	Antal förskolor	Antal avd	Antal barn 1-3 år	Antal barn 4-5 år
Birkastans förskolor	3	7	77	44
Sleipners förskolor	4	11	124	53
Yggdrasils förskolor	3	11	120	51
Vasaparkens förskolor	4	12	96	91
Karlbergs förskola*	1	3	35	16
Kejsarkronans förskolor	5	13	118	76
Sabbatsbergsområdets förskolor	4	11	104	90
Förskolorna mitt i city	3	9	94	54
Summa	27	77	768	475

* Karlbergs förskola ingår i resultatenheten Karlbergs skolor.

Lilla Adolf Fredriks förskola (20 platser) ingår från den 1 januari 2005 i Lilla Adolf Fredriks skolas resultatenhet.

Förskoleverksamheten omfattar sju förskoleenheter fördelade på 28 olika adresser, inkl. Lilla Adolfs förskola och Karlbergs förskola. På Kejsarkronans förskoleenhet finns en liten grupp för infektionskänsliga barn och två utegrupper vid Barnens timmerstuga.

Förskolan hade 1 243 barn inskrivna i september 2004, vilket är en ökning med 57 barn jämfört med föregående år. Den fortsatta befolkningsökningen och den ökade efterfrågan på förskoleplatser samt målet att minska barngrupperna med två barn per grupp medför ett utbyggnadsbehov av fyra avdelningar.

Grundskola

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap och eftersträva att eleverna grundlägger en livslång lust att lära. En förutsättning för lärandet är att eleverna känner sig trygga och mår bra i skolan. Att stärka elevhälsoarbetet och utveckla formerna för elevinflytande är därför viktigt.

Skolbarnsomsorg

Skolbarnsomsorgens uppgift är att komplettera skolan, såväl tids- som innehållsmässigt, samt att erbjuda barn en meningsfull fritid och stöd i utvecklingen. Arbetet med att integrera skolbarnsomsorgen i skolorna fortsätter.

Resultatenheter inom grundskolan Uppgifterna avser avläsningen i september 2004.

Resultatenhet	Skolår	Inskrivna elever	Inskrivna barn i fritidshem
Adolf Fredriks musikklasser	4-9	1 089	-
Gustav Vasa/Vasa Real	F-9	1 152	159
Johannes skola*	F-6	413	207
Karlbergs skolor	F-3	226	223
Lilla Adolf Fredrik	F-5	328	222
Matteus/Mimer	F-9	708	118
Rödabergsskolan	F-9	522	141
Totalt		4 438	1 070

* Läsåret 05/06 ombildas Johannes skola till en F-5 skola.

Antal inskrivna elever i september 2004 var 4 438, vilket är en minskning med 58 elever jämfört med föregående år.

Stadsdelsnämnden har, förutom ordinarie skolverksamhet, särskilda profilklasser: Adolf Fredriks musikklasser, engelskspråkiga klasser på Rödabergsskolan och judiska klasser år 6-9 i Vasa Real. För profilklasserna gäller hela Stockholms län som upptagningsområde. I Johannes skola och Rödabergsskolan finns tvåspråkiga klasser (svenska-engelska). Gustav Vasa/Vasa Real ansvarar för stadsdelsnämndens särskilda undervisningsgrupper. Matteusskolan ansvarar för särskoleverksamheten och Johannes skola för förberedelseklasser, som riktar sig till nyanlända elever som inte kan följa den ordinarie undervisningen på svenska, skolår F-5.

Antal inskrivna barn i skolbarnsomsorgen i september 2004 var 1 070, vilket innebär en minskning med 68 barn jämfört med föregående år.

Öppna verksamheter för barn och ungdomar

Fritidsverksamheten riktar sig i första hand till barn och ungdomar upp till 18 år. Verksamheten omfattar två fältassistenter, två parklekar, öppen ungdomsverksamhet samt viss sommarverksamhet. Fritidsenhetens öppna verksamhet i Vanadisstugan fungerar som träffpunkt och erbjuder en stimulerande fritid för främst de barn och ungdomar som bor i stadsdelen.

Fritidsenheten arbetar också förebyggande när det gäller utanförskap, missbruk och kriminalitet. Fältassistenterna arbetar kontinuerligt med uppsökande verksamhet bland ungdomar som vistas i stadsdelen såväl dag- som kvällstid. Arbetet med ungdomarna sker också till viss del i samverkan med kyrkans församlingar och olika ideella föreningar.

Öppen förskoleverksamhet för hemmavarande barn under fem år planeras under året i samverkan med parklekarna.

Sommarkollo erbjuds alla barn som önskar plats.

Kultur- och föreningsverksamhet

Förskolorna och skolorna ger på olika sätt barn och ungdomar i stadsdelen möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur. Kulturaktiviteter som erbjuds genom t.ex. LAVA i Kulturhuset och Stadsbiblioteket tas i anspråk i stor utsträckning. Stadsdelsförvaltningens kultursekreterare ska i samarbete med förskolorna, skolorna och fritidsenheten arbeta för att samordna och utveckla det lokala kulturutbudet för barn och ungdomar.

Drog- och brottsförebyggande arbete

Det lokala drog- och brottsförebyggande arbetet ska långsiktigt förbättra ungdomars trygghet och hälsa. Norrmalms drog- och brottsförebyggande råd utvecklar de förebyggande insatserna. Ett av rådets uppdrag är att öka medvetande och engagemang i trygghets- och hälsofrågor. Viktiga resurser utöver de egna verksamheterna är föräldragrupperna, skolpersonalen, närpolisen, församlingarna, föreningar, lokala affärsidkare och näringsliv.

Familjeenheten

Familjeenheten ansvarar för socialtjänst för barn och ungdomar, barn i behov av särskilt stöd, barn och ungdomar med funktionshinder samt ungdomsmottagning.

Socialtjänst för barn och ungdomar

Socialtjänstens arbete utgörs av riktade insatser för att förebygga och avhjälpa problem och svårigheter för barn, ungdomar och deras familjer. Det förebyggande arbetet bedrivs i samverkan med förskolor, skolor, stödteamet, omsorgen om funktionshindrade och fritidsverksamheten. Inom enheten finns socialsekreterare, familjevårdsinspektörer, kontaktsekreterare och familjerättssekreterare. Arbetet består av utredningsarbete med inriktning på att få en bild av det sammanhang barnet lever i samt barnets behov i relation till familjen. Förändringsarbete bedrivs för att hjälpa barn och familj till ett så självständigt och fungerande socialt liv som möjligt.

En samverksansöverenskommelse, den s.k. BUS-överenskommelsen, finns mellan Norrmalm och landstinget avseende arbetet med barn och ungdomar som behöver särskilt stöd från såväl kommunen som landstinget.

Barn i behov av särskilt stöd

De barn som bedöms behöva särskilt stöd för att kunna delta i verksamheten och nå målen erbjuds detta. Stödet utformas i verksamheterna i samarbete med föräldrarna och kan se ut på olika sätt. Enheterna samarbetar med förvaltningens samordnare och kan också vända sig till ett stödteam, Framnäs, för att få handledning, utbildning, konsultation samt individuellt stöd för barn och föräldrar.

Barn och ungdomar med funktionshinder

Bistånd, stöd och service för barn med fysiska eller begåvningsmässiga funktionshinder är integrerat i den övriga barn- och ungdomsverksamheten. Insatserna består av personlig assistans, ledsagar- och avlösarservice, särskilt boende, kontaktperson, korttidsvistelse utanför hemmet samt korttidsverksamhet för skolungdom över 12 år. Biståndshandläggare utreder och beslutar om insatser i samarbete med den unge eller hans/hennes vårdnadshavare utifrån de individuella behoven.

Utvecklingsområden

Kompetensutveckling

För att avdelningen ska klara åtagandet att utifrån en helhetssyn främja hälsa, utveckling och lärande för alla barn och ungdomar kommer kompetensutveckling för olika personalkategorier att genomföras i anslutning till verksamhetsplanens utvecklingsområden. Exempel på områden är språkutveckling, matematik, elevhälsa, mål- och resultatstyrning, likvärdig bedömning, IT-pedagogiskt arbete samt pedagogiska nätverk inom förskola och grundskola.

Norrmalms, Kungsholmens och Östermalms stadsdelsförvaltningar planerar tillsammans med landstinget att delta i ett BUS-projekt, som riktar sig till barn och ungdomar som behöver särskilt stöd från såväl kommunen som landstinget. Projektet drivs i Kompetensfondens regi och syftar till att erbjuda gemensam utbildning för de personalgrupper som arbetar med barn och ungdomar i behov av särskilt stöd. Stadsdelsförvaltningen kommer även fortsättningsvis att delta i socialtjänstförvaltningens projekt Föräldrakomet och Skolkomet.

Personalförsörjning

En av de viktigaste förutsättningarna för att nå målen i verksamheterna är att det finns kompetent och utbildad personal. De pedagogiska verksamheterna står inför stora rekryteringsbehov inom de närmaste åren. För att trygga den framtida lärarförsörjningen samarbetar stadsdelsförvaltningen med lärarhögskolan om den verksamhetsförlagda utbildningen, VFU. Formerna för VFU och samarbetet mellan förskola, grundskola, gymnasium och lärarhögskolan ska utvecklas, bl.a. genom kompetensutveckling för arbetslag. Detta ska bl.a. ske genom att kompetensutveckling i samverkan med lärarhögskolan ska genomföras för arbetslag i förskolor och skolor som en del av skol-utvecklingsarbetet.

Uppfyllelse av förskole- och skolplanen

Kunskapsutveckling

Skolorna ska utveckla former för matematikundervisningen så att undervisningen blir mer konkret, ämnesövergripande och bidra till att bättre resultat uppnås.

All personal i förskolan och grundskolan ska vara delaktiga i ett medvetet arbete för att främja elevernas språkutveckling och läsförmåga. Biblioteken är en viktig resurs för elevernas språkutveckling och en särskilt satsning kommer att göras för att utveckla biblioteket som resurs för lärandet.

IT ska utgöra både ett pedagogiskt och administrativt verktyg i förskolan och grundskolan.

Elevhälsa

För att skapa en bas för lärandet kommer arbetet med trygghet och hälsa att prioriteras och samarbetet mellan hemmen, skolorna, förskolorna och övriga verksamheter inom barn- och ungdomsavdelningen att fördjupas utifrån intentionerna i stadens elevhälsostrategi. Skolornas elev- och skolhälsovård ska utvecklas.

Samarbetet med föräldrar kommer att prioriteras, t.ex. föräldradiolog, föräldravandrare och andra föräldrastödande insatser. Det sektorsövergripande samarbetet med församlingarna, polisen och föreningslivet kommer också att utvecklas. Livskunskap eller en s.k. ”social läroplan” är ett utvecklingsområde som inkluderar drog- och brottsförebyggande arbete, anti-mobbnings- och jämställdhetsarbete. Syftet är ge kunskap om egna strategier för att bibehålla en god hälsa. Projektet Real Justice (reparativ rättvisa) är en pågående brottsförebyggande aktivitet och ska utvecklas ytterligare.

Inflytande

Såväl barns som unga människors inflytande över den egna vardagen ska utvecklas. Detta gäller såväl delaktighet i lärsituationen som kunskap om demokratiarbete. Föräldrars inflytande i förskolan och grundskolan ska stärkas.

Samverkan

För att skolans verksamhet ska fortsätta att utvecklas måste samarbetet både internt och externt förstärkas. Externa samarbetspartners är till t.ex. Kulturskolan, biblioteken, kulturinstitutioner och högskolor/universitet. Stadsdelsförvaltningen kommer särskilt att arbeta för att utveckla och förbättra formerna för övergång mellan förskola, skola och skolbarnsomsorg.

Uppföljning, utvärdering och utveckling

De pedagogiska verksamheterna är mål- och resultatstyrda vilket ställer stora krav på uppföljning, utvärdering och utveckling. Förskolorna och skolorna ska därför noggrant dokumentera och analysera barnens/elevernas utveckling.

Arbetet med de pedagogiska nätverken inom förskolan kommer att utvecklas och i högre grad än tidigare innefatta grundskolan.

En särskild satsning på mål- och resultatstyrning och likvärdig bedömning kommer att genomföras, bl.a. i syfte att förbättra bedömaröverensstämmelsen inom och mellan skolorna inom stadsdelsförvaltningen och staden.

Kultur och fritid

Alla barn och ungdomar ska erbjudas ett stimulerande kultur- och fritidsutbud i närsamhället. Förskolorna och grundskolorna ska utveckla former för samarbete med folk- och skolbibliotek inom stadsdelen. Samarbetet med stadsdelens kulturinstitutioner och lokala organisationer ska utökas.

Lokaleffektivisering

Minskningen av barngruppernas storlek och den prognosticerade ökningen av antalet barn i förskoleålder medför ett ökat behov av lokaler. Integreringen av friliggande fritidshem i skolorna ska fortsätta och de friställda lokalerna ska i möjligaste mån göras om till förskolor för att över tid skapa förutsättningar för ett flexibelt och kreativt nyttjande av lokaler för de pedagogiska verksamheterna.

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Verksamhet			
Barn- och ungdomsavdelningen	9,8	0,3	9,5
Förskoleverksamhet	138,0	11,5	126,5
Skolbarnsomsorg	37,0	7,5	29,5
Grundskola	323,2	38,9	284,3
Kultur- och fritidsverksamhet	6,4	-	6,4
Social omsorg för barn och ungdom	28,7	0,7	28,0
Omsorg om funktionshindrade barn och ungdom	18,5	-	18,5
Totalt	561,6	58,9	502,7

Ett nytt resursfördelningssystem för de pedagogiska verksamheterna träder i kraft 2005. För varje inskrivet barn/elev tilldelas stadsdelsnämnden en grundschablon. De tidigare schablonerna för svenska som andraspråk, modersmål, flyktingskolschablon och anslaget för barn med behov av särskilt stöd slås samman till ett tilläggsbelopp som fördelas enligt en socioekonomisk faktor till respektive stadsdelsnämnd. För stadsdelsnämnden beräknas det nya resursfördelningssystemet innebära minskad budgetram med 3,7 mnkr år 2005. Det förändrade resursfördelningssystemet genomförs med övergångsregler och får fullt genomslag först år 2006. För Norrmalms del innebär detta minskade resurser med ytterligare 6,4 mnkr år 2006 jämfört med år 2005.

Resurser för korttidstillsyn för särskoleelever överförs fr.o.m. 2005 från utbildningsnämnden till stadsdelsnämnderna. Resurser för särskoleverksamheten inkl. skolbarnsomsorg överförs den 1 juli 2005 från utbildningsnämnden till stadsdelsnämnderna. Eftersom förutsättningarna för överföringen av särskoleverksamheten ännu är oklara budgeteras en omslutningsökning för första halvåret för den verksamhet som nämnden bedriver vid Matteus skola. För andra halvåret avser nämnden att återkomma när förutsättningarna är klarlagda.

Stadsdelsnämnden erhåller resurser för de pedagogiska verksamheterna utifrån inskrivningsläget i september 2004. Slutlig justering av schablonbudgeten görs utifrån ett genomsnitt av antalet inskrivna barn/elever i mars och september och regleras i tertiärrapport 2 för 2005. Respektive ersättning framgår av bilaga 5.

Förskola

Förskolepengen höjs ca 5,6 % från den 1 januari 2005, vilket motsvarar kommunfullmäktiges höjning av förskoleschablonen. Från år 2005 är uppdelningen på hel- och deltidsschabloner borttagen. I schablonen ingår statsbidrag för kvalitetssäkrande åtgärder med anledning av maxtaxereformen och statsbidrag för att anställa fler förskollärare. Medel för nystartade förskolor kommer att sökas av centrala medel.

Grundskola

Skolpengen till grundskolan höjs ca 3 % och delas fr.o.m. 2005 in i tre nivåer, år 0-3, år 4-6 och år 7-9. Stadsdelsförvaltningen väljer att ha kvar en peng för modersmål trots att staden centralt tagit bort schablonen för modersmål fr.o.m. 2005. Även schablonen för svenska som andraspråk har tagits bort centralt vilket även nämnden gör. Medel har reserveras med hänsyn till befolkningsprognosen som visar att elevantalet i grundskolan fortsätter att minska.

Skolbarnsomsorg

Pengen för skolbarnsomsorg höjs 3 %, liksom den av kommunfullmäktige beslutade schablonen. Medel har reserverats för minskat antal inskrivna barn i skolbarnsomsorg. Pengen till fritidsklubbar höjs 25 %, dvs. från 400 kr till 500 kr för skolår 4-5 och från 200 kr till 250 kr för skolår 6. För sommarkollo har 1,4 mnkr avsatts och för övriga lovverksamheter 0,4 mnkr.

Barn i behov av särskilt stöd

För barn i behov av särskilt stöd har 30 mnkr reserverats. Dessa fördelas efter behov till enheterna.

Kultur och fritid

För kultur- och föreningsverksamhet har 1,7 mnkr avsatts. Stadsdelsförvaltningens kultursekreterare ska i samarbete med förskolorna, skolorna och fritidsenheten arbeta för att samordna och utveckla det lokala kulturutbudet för barn och ungdomar. Fritidsenhetens budget uppgår till 4,2 mnkr. Övriga kostnader avser bl.a. bidrag till Birkagården.

Social omsorg för barn och ungdom

Social omsorg för barn och ungdom beräknades i tertiärrapport 2/2004 lämna ett överskott på ca 2,0 mnkr. Mot bakgrund av detta och en tendens till fortsatt minskade kostnader minskas budgeten för 2005. Orsaken till att kostnaderna minskar är bl.a. färre placeringar och en ökad satsning på öppenvård. Kostnaderna för familjehem beräknas öka till följd av ändrade regler.

Omsorg om funktionshindrade barn och ungdomar

Budgeten för omsorg om funktionshindrade barn är höjd med 2,8 mnkr till följd av att ansvaret för korttidstillsyn för särskoleelever överförs fr.o.m. 2005 från utbildningsnämnden till stadsdelsnämnderna.

Lokalkostnader

Lokalkostnaderna fördelas på enheterna. För de pedagogiska verksamheterna fördelas kostnaderna för lokaldriften som en peng per kvm. Denna är höjd med 3 % och uppgår till 55 kr/kvm. Hyran fördelas som ett anslag för samtliga enheter.

Vuxna under 65 år

Verksamhetsbeskrivning

Social omsorg för vuxna vänder sig till personer med sociala-, psykosociala- och missbruksproblem samt personer med psykiska, fysiska och begåvningsmässiga funktionshinder. Inom verksamhetsområdet handläggs även ärenden om ekonomiskt bistånd, riksfärdtjänst och utredningar av lokal färdtjänst.

Verksamhetsområdet omfattar insatser enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lagen om assistansersättning (LASS), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt stadens policydokument och riktlinjer.

Ekonomiskt bistånd

Försörjningsstödsenheten handlägger alla ärenden som avser ekonomiskt bistånd. I arbetet ingår motivationssamtal, bedömningar och beslut om ekonomiskt bistånd och andra insatser som leder till självförsörjning.

Sociala enheten - missbrukarvård m.m.

Stöd och insatser ges till vuxna personer med sociala problem vilket bl.a. innebär arbete med missbruk av alkohol, droger eller läkemedel. I arbetet ingår utredningsarbete, motivationssamtal och psykosocialt stöd- och behandlingsarbete. Beslut om insatser planeras så långt som möjligt i dialog med den enskilde. Målsättningen är att den enskilde ska integreras i samhället i så stor utsträckning som möjligt. Verksamheten bedrivs av sociala enheten som erbjuder ett varierat utbud av insatser såsom försökslägenheter, hemstöd, uppsökande verksamhet, återfallspreventiva kurser, öppenvård och vård på behandlingshem. Enheten bistår även stadsdelsförvaltningens ungdomsgrupp med att bedöma unga vuxnas missbruk och har regelbunden kontakt med familjeenhetens barngrupp vid barn- och ungdomsavdelningen för att fånga upp föräldrar som har missbruksproblem.

Socialpsykiatri

Social omsorg till personer med långvariga psykiska funktionshinder innehåller såväl uppsökande insatser som långvarigt socialt behandlings- och rehabiliteringsarbete. Bedömningar görs i nära samarbete med den enskilde utifrån dennes behov och önskemål. Samarbete sker i hög grad med landstingets psykiatriska verksamhet.

Målsättningen med verksamheten är den enskildes integration i samhället. Det innebär att i första hand ordna boende med stödinsatser, arbete/sysselsättning och meningsfull fritid. Insatserna består av boendestöd från stödteam, olika former av stödboenden samt ett brett utbud av arbete, sysselsättning och fritidsverksamheter. De öppna verksamheterna, Balder och Verkstan, som inte kräver biståndsbeslut, är viktiga för att bryta isolering och undvika utanförskap för människor i denna målgrupp.

Förutom insatser i egen regi utreder och tillsätter enheten kontaktpersoner, utreder och bedömer behov av placeringar vid institutioner och hem för vård och boende samt utövar tillsyn över de enskilda placeringarna.

Personer som bor i boenden med särskild service har tidigare fått sjuksköterske- och rehabiliteringsinsatser utförda av landstinget. Från 2005 kommer dessa insatser att utföras av kommunen.

Omsorg om funktionshindrade

Omsorg om funktionshindrade omfattar bistånd, stöd och service till personer under 65 år med fysiska eller begåvningsmässiga funktionshinder/sjukdomar.

I samråd med den enskilde utreder, bedömer och beslutar beställarenheten om insatser. Besluten avser hemhjälp, personlig assistans, ledsagarservice, kontaktperson, korttidsvistelse, daglig verksamhet och bostad med särskild service. Enheten svarar även för rekrytering och administration av korttidsfamiljer. Beställarenheten följer också upp beslutade insatser. Till uppgifterna hör även att ta ut rätt avgift av brukaren och se till att rätt ersättning utgår till de enheter som utför insatserna.

I Katarinahuset i Sabbatsbergsområdet finns utförarna för omsorg om funktionshindrade. För personer med begåvningsmässiga funktionshinder finns fem grupp-bostäder. Huvuddelen av grupp-bostäderna finns i kvarteret Riddarsporren och en är belägen i Birkastan. Två dagliga verksamheter, Café Katarina och Sabbatsbergs dagliga verksamhet, finns för personer med begåvningsmässiga funktionshinder.

Utöver de insatser som stadsdelsförvaltningen driver köper beställarenheten platser för daglig verksamhet, särskilt boende m.m. av andra stadsdelsnämnder, kommuner och privata vårdgivare. I dagsläget köper stadsdelsnämnden en stor del av sina platser för särskilt boende enligt LSS av externa vårdgivare utanför Stockholm.

Utvecklingsområden

Arbetsformerna för hemstöd och uppsökande verksamhet

Arbetsformerna för hemstöd och den uppsökande verksamheten kommer att fortsätta utvecklas för att stödja brukare i deras vardag i syfte att hjälpa dem att klara av sitt boende och minska risken för återfall i missbruk.

Utvärdering och analys av brukarmedverkan kommer att intensifieras.

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Verksamhet			
Missbrukarvård m.m.	16,4	1,0	15,4
Socialpsykiatri	31,0	2,3	28,7
Flyktingmottagande	0,2	-	0,2
Arbetsmarknadsåtgärder	6,9	2,3	4,6
Ekonomiskt bistånd	33,6	0,7	32,9
Omsorg om funktionshindrade, vuxna	86,8	16,1	70,7
Totalt	174,9	22,4	152,5

Missbrukarvård

Missbrukarvårdens budget har räknats upp med 4 % jämfört med budget 2004.

Socialpsykiatri

Budgeten för socialpsykiatri har räknats upp med 4 %. Verksamheten med rörliga team kommer att fortsätta under 2005 genom att medel avsätts för en anställning och att stadsdelsnämnden ansöker om 1,0 mnkr av centralt avsatta medel för ytterligare två anställningar.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Anslaget för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder för 2005 uppgår till 37,5 mnkr. Detta är en ökning med 7,5 mnkr jämfört med 2004. Prognosen för 2004 års utfall uppgår till 41,0 mnkr. Under 2005 väntas den höga kostnadsnivån bestå p.g.a. den fortsatt svaga konjunkturen åtminstone under första halvåret.

Omsorg om funktionshindrade vuxna

Delar av resursfördelningssystemet för omsorg om funktionshindrade har förändrats inför 2005. Förändringen påverkar endast marginellt budgetramen för Norrmalms stadsdelsnämnd. Verksamhetsområdet tillförs 2,0 mnkr från stadsmiljö och 2,0 mnkr från individ- och familjeomsorg. Schablonersättningen per prestation enligt kommunfullmäktiges beslut har varit oförändrad sedan år 2003.

Ersättningsnivåerna till enheterna inom omsorg om funktionshindrade för hemhjälp, ledsagar- och avlösarservice, kontaktpersoner, korttidsfamiljer och Café Katarina är oförändrade. Ersättningen till Norrmalms gruppbofästäder minskar något. Timersättning för personlig assistans enligt LSS och LASS höjs med ca 3,5 % till 205 kr/timme.

Vuxna 65 år och äldre

Verksamhetsbeskrivning

Äldreomsorgen ger bistånd, service, omsorg och vård till personer som är 65 år och äldre. I detta inbegrips att informera om insatser inom äldreomsorgen, besluta om bistånd efter ansökan och utforma biståndet i samverkan med brukaren.

Verksamhetsområdet omfattar hemtjänst i ordinärt boende, äldreboende i service-lägenhet, äldreboende med heldygnsoomsorg och dagverksamheter. Insatserna regleras av socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). I ansvarsområdet för åldersgruppen ingår även riksfärdtjänst samt utredningar om behov av lokal färdtjänst.

Myndighetsutövning

Beställarenheten utreder, bedömer och beslutar om insatser. Till uppgifterna hör även att följa upp beslutade insatser, informera, ta ut rätt avgift av brukaren och se till att rätt ersättning utgår till de enheter som utför insatserna.

För att tydliggöra de olika ansvarsområdena och förbättra samarbetet med landstinget har beställarenheten sedan 2004 tre handläggare som enbart arbetar med vårdplaneringar på sjukhus. För att ytterligare tydliggöra ansvarsområdena finns förslag om en funktionsindelning av biståndshandläggarna i fyra funktionsområden: hemtjänst/särskilt boende, information, vårdplanering och verksamhetsuppföljning.

Hemtjänst i ordinärt boende

Hemtjänst i ordinärt boende omfattas av kundvalsmodellen. Detta innebär att stadsdelens pensionärer med hemtjänst i ordinärt boende har rätt att välja mellan privata utförare och stadsdelsnämndens verksamheter i egen regi.

Stadsdelsnämnden har fyra verksamheter i egen regi som utför hemtjänst i ordinärt boende – Birkastans-, Drottninggatans-, Johannes-, och Riddarporrens hemtjänst. Samtliga enheter har kvällspatruller. En för stadsdelsnämnden gemensam nattpatrull sorterar organisatoriskt under Johannes hemtjänst. Norrmalm har avtal med Trygghetsjouren gällande larmmottagning dygnet runt och med Attendo Care AB gällande larmutryckningar kvälls- och nattetid.

Dagverksamheter

Inom stadsdelsförvaltningen finns dagverksamheter i Adolf Fredrikhuset och på Riddarporrens äldreboende. Adolf Fredrikhuset erbjuder dagverksamhet för personer med demenshandikapp och personer med behov av social gemenskap. Dagverksamheten på Riddarporrens äldreboende, Mimer, har en äldrepsykiatrisk inriktning. Vistelse på dagverksamhet förutsätter biståndsbeslut och ingår i den individuella planen, ofta tillsammans med andra insatser. Dagverksamheten fungerar som komplement till hemtjänsten och möjliggör ett längre kvarboende i den egna bostaden. Dagverksamheten har också en förebyggande funktion och fungerar som stöd/avlösning till anhöriga.

Stadsdelsnämndens fritidscenter, Vasaträffen, är öppen för alla äldre i Stockholm och förutsätter inte biståndsbeslut. Verksamheten arbetar för att förebygga social isolering och inaktivitet. Vasaträffen bedriver sin verksamhet i lokaler inom Riddarsporrens äldreboende/seniorboende.

Korttidsboende

Korttidsboende är ett komplement till olika vårdformer i hemmet och beviljas som bistånd för att den enskilde ska kunna bo kvar i sitt hem så länge som möjligt. Beslutet kan gälla exempelvis förstärkt omvårdnad och avlösning för anhörig och fattas för en viss tidsperiod eller för regelbundet återkommande perioder. I Klockhuset bedrivs ett korttidsboende om 14 platser.

Äldreboende i servicehus

Vid stadsdelsnämndens servicehus tecknar de boende kontrakt direkt med hyresvärden. De boendes hälsotillstånd varierar alltifrån att klara sig helt själva till att behöva vård och omsorg dygnet runt. Totalt finns 287 lägenheter. Dessa äldreboenden är:

Servicehus	Antal lägenheter	Utförare
Riddarsporren	16 *	Egen regi
Vasen	13 *	Egen regi
Väduren	117	Attendo Care
Väderkvarnen	141	Intraprenad

* Platsantalet då beslutad omstrukturering är genomförd.

Äldreboende med heldygnsoomsorg

Stadsdelsnämndens övriga äldreboenden erbjuder heldygnsoomsorg för personer med omfattande omvårdnadsbehov dygnet runt. Totalt finns 354 platser. Dessa äldreboenden är:

Äldreboende	Inriktning	Antal platser	Utförare
Johanneshuset	Somatisk	16	Egen regi
Johanneshuset	Demens	8	Egen regi
Adolf Fredrikshuset	Demens	16	Egen regi
Klockhuset	Demens	72	Egenregi
Klockhuset	Korttidsplatser	14	Egenregi
Riddargården	Demens	27 lägenheter	Egen regi
Riddargården	Somatisk	9 lägenheter	Egen regi
Vasen	Demens	40 lägenheter *	Egen regi
Vasen	Somatisk	38 lägenheter *	Egen regi
Bellevuegården	Demens	13 lägenheter	Attendo Care
Magnoliagården plan 1	Somatisk	20 rum med trinett	Intraprenad
Magnoliagården plan 2	Somatisk	29	Intraprenad
Magnoliagården plan 2	Demens	23	Intraprenad
Brunnsviken	Demens	8 lägenheter	Intraprenad
Idun	Psykiatri	13 lägenheter	Intraprenad
Sagahemmet	Psykiatri	8 lägenheter	Intraprenad

* Platsantalet då beslutad omstrukturering och ombyggnad är genomförd.

Öppen hälso- och sjukvård samt rehabilitering

Hälso- och sjukvården inom stadsdelsnämndens äldreboenden ska bedrivas enligt principen för öppen hälso- och sjukvård. Det innebär att hälso- och sjukvården ska utföras på uppdrag från den enskilde i dennes hem.

Rehabiliteringsinsatser i stadsdelsnämndens samtliga äldreboenden och dagverksamheter utförs av arbetsterapeuter, sjukgymnaster och syn- och hörselinstruktörer. I deras arbetsuppgifter ingår förutom att arbeta med rehabilitering även utprovning av tekniska hjälpmedel, bostadsanpassningar samt utbildning av äldreomsorgens personal i rehabilitering, aktivering och arbetsteknik. För rehabilitering i ordinärt boende svarar landstingets primärvård.

Utvecklingsområden

Dagverksamhet

Dagverksamhet har stor betydelse som komplement till hemtjänst, förebyggande verksamhet och stöd/avlösning till anhöriga. Under 2005 kommer arbetet med att utveckla dagverksamheten att fortsätta, bl.a. ska öppettiderna ses över.

Stadsdelsförvaltningen kommer även att undersöka möjligheten att erbjuda dagverksamhet med social inriktning för personer som behöver stimulans och sysselsättning som inte förutsätter biståndsbeslut. Avsikten är att dagverksamheten ska vara en viktig del i arbetet med att förebygga social isolering och dess följd effekter. Dagverksamheten skulle kunna utvecklas och drivas i nära samarbete med t.ex. frivilligorganisationer eller motsvarande.

Det framtida äldreboendet på Norrmalm

Utvecklingen visar på en fortsatt minskad efterfrågan på servicehuslägenheter samtidigt som det finns behov av att öka andelen platser med inriktning mot demens inom befintligt bestånd. För att skapa balans mellan utbud och efterfrågan vad gäller äldreboende i stadsdelen kommer planeringsarbetet att fortsätta under 2005. Åtgärder kan t.ex. vara:

- omvandling av servicehuslägenheter till platser/boende med heldygnssorg.
- avveckling av äldreboende med höga lokal- och driftkostnader.

Utveckling av hemtjänsten för att möta framtida behov

För att kunna möta ökad efterfrågan på hemtjänst och hantera mer komplexa vårdbehov påbörjas under 2005 ett arbete för att utveckla hemtjänsten. Hemtjänsten ska utformas för att ge möjlighet för äldre att bo kvar hemma även med omfattande omvårdnadsbehov. Stor vikt kommer läggas vid att utveckla kompetensen, arbetsorganisationen och specialisering på olika uppgifter. Samarbetet med landstinget är en viktig förutsättning.

Försöksverksamhet med hemtjänst genom förenklad biståndsbedömning

För att öka livskvaliteten hos stadens äldre har kommunstyrelsen beslutat om en begränsad försöksverksamhet med hemtjänst genom förenklad biståndsbedömning. Försöksverksamheten omfattar personer som är 80 år och äldre, är boende i ordinärt boende inom stadsdelarna Norrmalm och Hägersten och söker hjälp med serviceinsatser högst fyra timmar per månad. Genom försöksverksamheten ges de äldre möjlighet att själv

välja vilka serviceinsatser hon/han vill ha hjälp med. Försöksverksamheten påbörjades i november 2004 och ska pågå i ett år. Äldrecentrum följer upp och utvärderar försöksverksamheten.

Överenskommelser med verksamheter som bedrivs i egenregi

Stadsdelsnämnden har i dag avtal/överenskommelser med de verksamheter som drivs som intraprenad, entreprenad eller som är utförare inom kundvalsmodellen för hemtjänst. Däremot finns inga överenskommelser med verksamheterna som drivs i egen regi. För att tydliggöra uppdraget och säkra kvaliteten kommer under 2005 överenskommelser att tecknas mellan stadsdelsförvaltningens beställarenhet och utförarenheterna.

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Verksamhet			
Verksamhetsledning m.m.	19,7	-	19,7
Biståndsbedömning	11,2	-	11,2
MAS	0,9	-	0,9
Hemtjänst	103,2	5,6	97,6
Äldreboende	302,3	57,0	245,3
Dagverksamhet	11,9	0,6	11,3
Övrigt	3,9	0,1	3,8
Totalt	453,1	63,3	389,8

Ersättningsnivåerna för hemtjänst är oförändrade jämfört med 2004. För servicehus och äldreboende höjs grundersättningen med 3 %. Ersättningen till Sabbatsbergsbyns boenden är dock oförändrad eftersom en höjning gjordes där vid halvårsskiftet 2004. Respektive ersättning framgår av bilaga 6. Ersättningen till Väduren och Väderkvarens äldreboende regleras av avtal.

Stadsdelsförvaltningen bedömer att ca 950 personer behöver insatser av hemtjänsten. Av dessa beräknas att 65 % får hjälp av kommunala utförare och resterande 35 % av privata utförare. Antalet pensionärer med hemtjänst innebär en ökning med ca 150 jämfört med 2004 vilken främst förklaras av omvandlingen av servicehusen Dalagatan och Riddarsporren hus B till seniorboende.

Planeringsnivån för platser i äldreboenden med heldygnsomsorg är ca 420 varav 70 % beräknas utföras inom stadsdelsförvaltningen och resterande 30 % externt.

Antalet platser i dagverksamhet planeras till 45 stycken.

Under verksamhetsledning m.m. har 7,0 mnkr reserverats för övertalighetskostnader.

Stadsmiljö

Verksamhetsbeskrivning

Gatu- och parkskötsel

Stadsdelsnämnden ansvarar för barmarksrenhållning och vinterväghållning på gator, torg och i parker samt för underhåll och drift av parkmark inklusive lekplatser och dammar. Skötseln av gator, torg och parker utförs till största delen på entreprenad av Samhall AB och Stockholm Entreprenad AB. Vad gäller skötsel och underhåll i övrigt finns separata avtal med olika entreprenörer.

Samhällsplanering

Samhällsplanering förutsätter ett gott samarbete med stadens tekniska nämnder och förvaltningar. I ärenden som rör planering av ny- och ombyggnation eller övriga ändringar av detaljplan inom stadsdelen är stadsdelsnämnden remissinstans med uppgift att tillvarata lokala intressen och synpunkter. Det är i det sammanhanget också viktigt att ha goda kontakter med stadsdelens företagare, fastighetsägare och föreningar för att ge dessa möjlighet att påverka utformningen av närmiljön.

Torghandel

Stadsdelsnämnden svarar för upplåtelse av fasta torgplatser på Norrmalmstorg, Odenplan, Rörstrandsgatan och S:t Eriksplan samt för tillfälliga torgplatser på Spelbomskans torg och Rörstrandsgatan.

Bygglov och markupplåtelse

Stadsdelsnämnden ansvarar för beslut om enklare bygglov för kiosker, gatukök, återvinningsstationer, nätstationer, offentliga toaletter, regnskydd och reklampelare samt upplåtelse av offentlig plats för uteserveringar, kiosker, gatukök, återvinningsstationer och evenemang. Stadsdelsnämnden ska i bygglovsärenden inhämta yttrande från stadsbyggnadsnämnden respektive gatu- och fastighetsnämnden.

Vissa beslut är delegerade till tjänsteman medan andra beslut fattas i stadsdelsnämndens bygglovs- och markupplåtelsedelegation.

Tillsyn och tillstånd

Stadsdelsnämnden har tillsyn över folköls- och tobaksförsäljning vilket innebär kontroll av att folköl och tobaksvaror inte säljs till underåriga. Tillsynen utövas genom regelbundna besök i butiker och andra typer av försäljningsställen och finansieras huvudsakligen genom den avgift som ägaren av försäljningsstället är skyldig att erlagga.

Stadsdelsnämnden ansvarar även för tillståndsgivning och tillsyn av automatspel, s.k. förströelsespel.

Stadsdelsnämnden är vidare remissinstans när det gäller tillstånd för alkoholservering. Beslut i dessa ärenden fattas av socialtjänstnämnden och stadsdelsnämndens uppgift är

att beakta lokala intressen och göra en bedömning av lämpligheten av att serverings-tillstånd beviljas.

Miljöarbete

Norrmalms Agenda 21- och miljöarbete riktar sig såväl till nämndens olika verksamhetsområden som till de boende och verksamma på Norrmalm. Arbetet specificeras med ett antal mål och delmål i ett årligt lokalt miljöprogram. Agenda 21 handlar i stor utsträckning om folkbildning och aktiviteter i människors närmiljö.

Utvecklingsområden

Utökat ansvar över upplåtelser och parker

Under 2005 kommer gränssnittet mellan gatu- och fastighetsnämnden och stadsdelsnämnderna att ändras. Stadsdelsnämnderna kommer att få ett ökat ansvar för upplåtelser och parker. Denna förändringar kommer att innebära både verksamhets- och budgetmässiga justeringar redan under 2005.

Renhållning

Under 2005 kommer renhållningsförvaltningen att i en arbetsgrupp tillsammans med representanter från stadsdelsförvaltningarna Norrmalm och Hässelby-Vällingby samt berörda fackförvaltningar att ta fram ett förslag till en ny renhållningsordning och avfallsplan för Stockholm. Samarbetet med renhållningsförvaltningen kommer att öka ytterligare genom att renhållningsförvaltningens olika projekt kring fastighetsnära källsortering med medel från Miljömiljarden delvis kommer att förläggas geografiskt till Norrmalms stadsdelsområde.

Dagvattenstrategin

Genomförandegruppen dagvattenstrategi för Stockholm, där Norrmalm representerar innerstadens stadsdelsförvaltningar, medverkar till att utveckla dagvattenstrategin. Arbetet samordnas med vattenprogrammet.

I samarbete med innerstadens stadsdelsförvaltningar och berörda fackförvaltningar kommer medel från Miljömiljarden att sökas för två nya projekt

- Stockholmarna ut i stadsnaturen för målgruppen 5-åringar, elever i skolor 5 och allmänhet i samarbete med Sveriges Naturskyddsförening i Stockholm
- Dagvatten i gårdsmiljö för målgruppen boende/gårdsgrupper i innerstaden i samarbete med Stockholm Vatten AB och miljöförvaltningen

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Verksamhet			
Stadsmiljöenheten	4,0	-	4,0
Bygglov och markupplåtelser	-	9,0	-9,0
Konsumentrådgivning	0,5	-	0,5
Barmarksrenhållning	20,0	-	20,0
Vinterväghållning	12,5	-	12,5
Parskötsel	6,6	-	6,6
Torghandel	0,2	0,2	-
Miljöarbete	0,7	-	0,7
Totalt	44,5	9,2	35,3

Stadens resursfördelningssystem för stadsmiljö har setts över och förändras fr.o.m. 2005. Det nya systemet innebär en högre ekonomisk ram än tidigare år för verksamhetsområdet. Skötsel av gator och parker utförs till största delen på entreprenad. Avtal vad gäller barmarksrenhållning och vinterväghållning kommer att upphandlas under året och nytt avtal kommer att gälla fr.o.m. oktober 2005 medan avtalet för parskötsel har förlängts t.o.m. september år 2007.

Ledning och administrativt stöd

Verksamhetsbeskrivning

Förvaltningsledningen består av stadsdelsdirektören och fr.o.m. 1 januari 2005 fem avdelningschefer. Förvaltningsledningens främsta uppgift är att utveckla mål- och resultatstyrningen i enlighet med stadens integrerade ledningssystem, ILS, för att få en nära koppling mellan stadsdelsnämndens generella åtaganden, verksamheternas ekonomiska förutsättningar och ett effektivare resursutnyttjande.

Det administrativa stödet är främst organiserat i ekonomiavdelningen, personalavdelningen och stadsmiljö- och planeringsavdelningen. Inom dessa avdelningar finns också controllerfunktioner för ekonomistyrning, personaladministration, information, lokalhållning och upphandling.

Ekonomiavdelningen

Ekonomiavdelningens ansvarar för den övergripande ekonomiska uppföljningen, stadsdelsnämndens budget- och bokslutsarbete, redovisning samt övriga ekonomiadministrativa frågor. Ekonomiavdelningen ansvarar också för nämndens uppföljning enligt ILS.

Personalavdelningen

Personalavdelningens uppgift är genomföra stadens personalpolitik, ge råd, stöd och service inom det personaladministrativa området, svara för löner och pensioner samt särskilda projekt inom prioriterade personalområden såsom rehabilitering, arbetstider och kompetensutveckling.

Stadsmiljö- och planeringsavdelningen

Stadsmiljö- och planeringsavdelningen har en enhet som fullgör stadsdelsnämndens uppgifter inom den fysiska verksamheten. Vidare finns en enhet som svarar för utvecklingen av informationstekniken i samverkan med stadsledningskontorets IT-avdelning, telefoni och för support till stadsdelsförvaltningens datoranvändare. I en tredje enhet samlas lokalfrågor, upphandling, kansli för nämnden och dess beredningar samt övergripande informationsfrågor.

Utvecklingsområden

Intern kommunikation

Den allmänna interna information sker främst genom ett intranät och genom regelbundna möten mellan förvaltningsledningen och alla enhetschefer. Dessutom har avdelningscheferna former för kommunikation inom sina avdelningar.

Intranätet har nyligen uppdaterats och moderniserats till sin form. Under året kommer arbetet med att förbättra innehållet att fortsätta.

IT-utveckling

Under år 2005 inleds arbetet med elektronisk ärendehantering. Frågan om digital arkivering utreds centralt i staden. Detta är ett led i utvecklandet av 24-timmars-myndigheten.

Nytt ekonomisystem

Den 1 januari 2005 övergår Norrmalms stadsdelsnämnd till att arbeta i stadens nya ekonomisystem. Det mest prioriterade arbetet därefter är att utveckla begripliga rapporter till enheter och avdelningschefer. Genom bättre ekonomiska rapporter kan verksamheter och enheter enklare och snabbare få relevant ekonomisk information. Under året kommer arbetet med att införa scanning av fakturor att påbörjas med målet att övergå till scanning senast den 1 januari 2006.

Ekonomiska förutsättningar

Mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Verksamhet			
Nämndverksamhet	2,8	0,2	2,6
Administrativa avdelningar	22,9	1,0	21,9
Centrala IT-kostnader	3,3	-	3,3
Övriga förvaltningsgemensamma kostnader	11,6	0,3	11,3
Totalt	40,6	1,5	39,1

Budgeten för ledning och administrativt stöd omfattar nämndverksamhet, administrativa avdelningar och förvaltningsgemensamma kostnader för t.ex. information. Fr.o.m. 2005 budgeteras huvuddelen av kostnaderna för IT inom respektive verksamhetsområde. Endast kostnader för ekonomi- och personalsystem budgeteras centralt. Medel har avsatts för det särskilda personalstödsprogrammet och för utvecklingsprojekt inom medarbetarområdet.